

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis
 Leidžiama kas Pėtynėia
 Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
 Suvienijose Valstijose \$1.50
 Kitose Viešpatystėse \$2.00
„T E V Y N Ė“
 307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“
 Published Every Friday
 By the Lithuanian Alliance of America
 P. Jurgeliūtė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
 In the United States \$1.50
 To Foreign Countries \$2.00
„T E V Y N Ė“
 307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

No. 11

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y. Kovo (March) 16, 1923.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

Vol. XIV

Įvairios Žinios

IŠ OKUPOOTOS VOKIETIJOS.

Pačių francūzų oficialiai pranešimai sako, kad Francūzai Ruhro okupacija lėšavo nuo sausio 12 d. ligi vas. 28 d. 95 milijonus frankų (apie 6 mil. dolerių). Vienok nežiurint tų milžiniškų išlaidų francūzai ligi šiol nieko neatsiekė ir sunku tikėti, kad jie ko nors atsieks, nes su kiekviena diena vietos gyventojų obstrukcija okupantams didėja.

Septynių savaitių okupacijos laiku francūzai iš Ruhro apylinkės gavo tik-tai 50,000 tonų anglies, vietojai 3 milijonų tonų, kaip buvo užtikrinta Vokietijos valdžios. Kadangi vietiniai gyventojai atsisako francūzams anglį kasti, tad pasklido plačiai žinių, kad francūzai gabeną į Ruhro anglia-kasyklas lenkus darbininkus ir net greitai laiku bus išsiųsta iš Amerikos 5,000 negrų tam darbiui. Vienok Amerikos valdžia užginčina žinias apie negrų siuntimą į Ruhrą.

Santarvė svarsto šitą francūzų okupaciją ir Italija net pareikalavusi, kad kuogreičiausiai būtų pradėta taikintis francūzų su vokiečiais delei šio Francūzijos žygio. Todėl buvo gaudų, kad greitai laiku bus pasiulyta taikos derybos šio konflikto išsprendimui. Vienok Francūzijos premieras Poincare pareiškė, kad francūzai nesutiks ant jokių taikos pasiūlymų ir pasi-liks Ruhroj tol, kol pri-vers vokiečius francūzų reikalavimus išpildyti. Ir francūzai, neatsižvelgdami į jokiais pasekmes, vis lenda gilyn į Vokietiją ir okupuoja naujus miestus.

VOKIEČIAI NEPASIDUOSIĄ FRANCUZAMS.

Vokiečių ministeris pirminkas Cuno pasakė smarkią prakalbą Reichstage (parlamente) prieš Francūziją, pabrėždamas, kad Vokietija neis į jokiais deribais su Francūzija, kol pastaroji neišeis iš Ruhr srities. Taip gi Cuno ragino vokiečius griežtai priešintis okupantams, nevertojant ginklo, o vien streikuojant ir sabotuojant. Visos Reichstago grupės pritarė Cuno pareiškimui. Vienok tuo patim laiku Ruhr srities industria-liai magnatai reikalauja Vokietijos valdžios, kad būtų ieskoma būdų kuogreičiausia-siam susitarimui su Francūzija, nes ilgam nebus galima pakęsti tokios padėties Ruhro srityje.

RUSIJA MAŽINS PINIGŲ SPAUSDINIMĄ.

Pranešama iš Maskvos, kad Rusijos finansų komisaras Sokolnikov pareiškė, kad bus išleistas įstatymas

aprubėžiuojantis pinigų spausdinimą. Ateityje bus išsiųsta 30 milijonų aukso paremtų rublių į mėnesį. Šitokia suma padengsianti 1923 metų valstybės biudžetą, kuris išneša 1,418,000,000 aukso rublių. Pajamų tikimasi surinkti mokesniais 1,056,000,000 rublių. Kariuomenės reikalams bus skirta tik 230 milijonų aukso rublių, kurių vertė dabar esanti 45 rub. už dolerį.

SUAREŠTAVO 300 AIRIŲ RESPUBLIKONŲ.

Anglijos valdžia įvairiuose Anglijos miestuose suareštavo viršaus 300 airių respublikonų vadų, kurie buv slapta pristatydavę Airijos sukilusiems respublikonams ginklus ir amuniciją. Tarpe suareštuotų yra nemaža moterų ir šiaip žymių žmonių. Suareštuotus respublikonus kariškiu laivu išgabeno į Airiją, kuriuos atiduos Airijos Laisvos Valstybės valdžiai.

RUSAI VEJAMI IŠ LENKIJOS.

Lenkijos valdžia išleido įsakymą, kad ligi 15 d. balandžio turi apieisti Lenkiją visi Rusijos piliečiai. Kurie rusai ligi nužymėtos dienos neišsikraustis iš Lenkijos į kur jiems patinka, tai tuomet juos Lenkijos valdžia deportuos į kur jai bus prieinamiausia.

TURKAI ATMETĖ LOZANOS SĄLYGAS.

Turkų Angoros parlamentas atmetė Lozanos konferencijos pastatytas turkams taikos sąlygas. Vienok tuo pačiu kartu šitas parlamentas sutiko tęsti toliau derybas su alijantais, jei pastarieji pripažins principu turkų kontrapasiūlymus, bu-tent pripažint Turkijai pilną nepriklausomybę, pasitraukti iš Turkijos žemių ir palikti Turkijai Mozulo apskritį su gausiais žibalo šaltiniais. Turkai tikisi pasiekti susitarimo su alijantais.

PREKYBOS PASITRIMAI MASKVOJE.

Pranešama iš Maskvos, kad Rusijos ir Latvijos atstovai svarsto Maskvoje prekybos sutartis tarpe Rusijos ir Latvijos. Esą latviai pasiūlė tokias sąlygas, kurios netik atidarysį tiesioginį susisiekimui kelių tarpe Rygos ir Maskvos, bet esą net abi šalys mato šiam žygyje naujo įvykio pradžių, kuris gali artimoje ateityje išsivystyti net ligi to, kad Latvija savanoriai prisijungs atgal prie Rusijos. Taipgi kovo 9 d. atvykę Maskvon ir Lenkijos atstovai prekybos sutarčiai svarstyti.

NEŠELPS RUSIJOS.

Amerikos Pagalbos Administracijos direktorius Hooveris pareiškė, kad šiaandien Rusijoje maisto kainos yra pigesnės, negu Amerikoje, kas reiškia, kad Rusija duonos turi užtektinai ir todėl po kovo 15 d. Amerika daugiau nesiųs Rusijai pagalbos maistu. Šelpis tikitai 3 milijonus vaikų tokiomis reikmenimis, kokių Rusijoje negalima gauti, pav. kon-densuotas pienas, riebalai ir tt.

BAUS KAIPŲ ŽMOGŲDŽIUS.

Penkios artimųjų vakarų valstijos, butent: Kansas, Oklahoma, Iowa, Ohio ir Michigan, vienos išleido, o kitos svarsto įstatymą, kuriuomi nuodingų svaigalų pardavinėtojai, nuo kurių žmonės numiršta, bus teisiami kaip žmogžudžiai.

SMULKIOS ŽINUTĖS.

— Su pabaiga vasario mėn. Vokietijos valstybės skolos išnešė 4,628,000,000 (4 trilionus, 628 bilionus) markių.

— Prezidentas Hardingas pasirašė senato perleista bilių delei Anglijos skolų atmokėjimo Amerikai.

— Pietrytinėje Europoje kalbama apie naują karą. Didžiausias karo pavojus esąs Rusų-Rumunų frontas. Taipgi Italija, Vengrija ir mažoji antanta esą pavojingai punktai.

— Per pastaruosius 4 mėnesius operuojami Amerikos valdžios laivyno „United States Shipping Board“ laivai padarė 690 kelionių per jurias ir ši operacija valdžiai davė \$16,150,137,97 nuostolių.

— Pereitais metais tik vienos New Yorko Interborough Rapid Transit kompanijos subvės pervėžė 1,001,730,481 pasažierių.

— West Virginijos moterys susivienijo, kad kovojus delei įvedimo geresnių įstatymų šioje valstijoje.

— Pereitais metais Kanadoje iškasta aukso \$26,500,000 vertės.

— 1,312 italų nori įvažiuoti į Ameriką viršaus imigracijos įstatymo nustatytos kvotos.

— Tulo ispanų didžiuno du sumų turi „X-ray akis“, kurie esą gali skaityti metalu pridengtas raides, tačiau per popierą ar porcelėną negali matyti.

— Pereitais metais pas-tojo Kanados piliečiais 10,360 ateivių.

— Už dvi knygas Avatole France veikalo „La Rotisserie de la Reine Pedauque“ užmokėjo \$1,500. Šitose knygos buvo originali iliustracijos nupieštos žymaus artisto.

— Pereitais metais Maskvoje mirtingumas perviršijo gimisius. Gimimų buvo 35,166, o mirimų buvo 41,107.

LIETUVOS ŽINIOS

NAUJAS KABINETO KRIZIS.

Kaunas, kovo 10 d. (Elta). — Ministeriui Pirmininkui Galvanauskui perskaičius Seime naujo Kabineto deklaraciją prieš balsavo 38 (komunistai, socialdemokratai, valstiečiai-liaudininkai ir žydai); už balsavo taipgi 38. Kadangi balsai pasidalino lygiai pusiau, todėl įvyksta Kabineto krizis. Priežastis — išimtinai vidaus pobūdžio. Dabartinė užsienių politika užgiriama visų Seimo partijų. (L. I. B.)

KLAIPĖDOS SĄLYGAS REIKALAUJA PRIMITI BE REZERVŲ.

Kaunas, kovo 10 d. (Elta). — Ambasadoriai pareikalavo, kad iki kovo 11 d. Klaipėdos sąlygos būtų priimtos be rezervų. (L. I. B.)

LIETUVIAI RENGIASI Į VILNIŲ!

Kaunas, vas. 22 d. (Nuo musų korespondento) — Daug entuziazmo pas mus išlieta ryšy su Klaipėdos atvadavimu ir galutiniu prijungimu prie Lietuvos. Dabar belieka tik išnušti lauk „prošepanus“ iš Vilniaus. Lietuvos liaudis ir Šauliai prie to rengiasi ir gal greitai laiku išgarsite apie musų naujus žygius.

Lenkai kaž kodėl nusigando, kaip lietuviai užėmė Klaipėdą ir tuo įvykiu labai susirupinę sustiprino savo „kresus“. Pusę neutralinės juostos jau lenkai užėmė ir buvo bežygiuoją gilyn, net į Lietuvos pusę, bet „nabagėliai“ gerokai nukentėjo musų kulpiškų sutikti ir neteko vieno bataliono kareivių, kuris tapo šiomis dienomis galutinai sumuštas Val-kininkų ruošte. Daug turim lenkų belaisvių, kurių tarpe yra nemažas skaitlius karininkų; taipgi keli prancūzai karininkai ir vienas anglų generolas, kuris neva „netyčiom“ ne savo vieton pataikė...

Lietuvos žmonių upas labai pakiles ir pasiryžimas išvaduoti Vilnių daug didesnis, negu bile kada angščiau buvo. Mat daug paveikė Klaipėdos žygiai.

LATVIAI PRIEŠ LIETUVĄ.

Kaunas, vas. 23 d. (Nuo musų korespondento). — Kai tik koks pavojingesnis Lietuva įvykis atsitinka, ypač kuomet lietuviams pri-seina visas savo jėgas įtemp-ti prieš Varšavos banditus, visuomet ir „broliai“ latviai pradeda šiauštis prieš Lietuvą ir garsiai kalba apie karinius žygius prieš mus.

Štai, kuomet mums prisė-jo visas savo jėgas suburti neutralinėje juostoje prieš

besiveržiančius į Lietuvą lenkus, tuomet latvių net karo ministerijos organas kalba, kad esą dabar laikas latviams atsimiti atgal Palangą, kurį esą dabar Lietuvai jau neberekalinga, nes jie gavo Klaipėdos uostą, o Palangoje esą gyvena daugiau latvių, negu lietuvių. Ant kiek latviai nusistatę prieš Lietuvą, tą liudija kad ir šis faktas: Vidaus Reikalų Ministeris Bergas neleido lietuviams Rygoje daryti susirinkimo aptarimui Klaipėdos klausimu. Taigi kaip matote mus kova sunki, nes reikia budėti iš dviejų šonų: nuo Varšavos ir Rygos, nes ir pastaroji jau daug kartų pasireiš-kė, kad ji ištikimai tarnauja Varšavai.

MELAGINGAS SKUNDAS.

Lenkų atstovas prie Tautų Sąjungos p. Aškenazy įteikė Sąjungos Tarybai notą, kurioje skundžia Lietu-va pasiremdamas pramanytomis žiniomis, kas Eltos užginčijama:

Kaunas, kovo 3 d. (Elta). — Lietuvių kariuomenėje ir Šauliuose vokiečių nėra; Karininko Drobio niekados nebuvo; Problemacijos nebuvo išlipintos; Lietuvos karininkas Lukoševičius pa-imitas nelaisvėn ne lenkų, bet musų teritorijoje laike patikrinimo sargyby; nei vienas lietuvių kareivis nepaimtas nelaisvėn neutralėje zonoje; lenkų karininkas Stepnowski 10-to bataliono paimtas musų pusėje; lenkai operavo 15-tu, 31-mu ir 43-čiu batalionais. Lenkai paimti nelaisvėn ties Strzelciški, Smoluki, Narulance, musų teritorijoje. Netiesa, kad vedamos delimitacijos klausimu derybos. (L. I. B.)

Balsai iš Vilniaus

DESPOTIZMAS AR OLIGARKIJA?

Pavergtosios lietuvių visuomenės gyvenimas po žiauriaja lenkų-satrapų valdžia, pasiekė aukščiausiojo laipsnio. Viskas, kas yra lietuviška, kas yra brangu lietuviu širdžiai, jo praeičiai, žiaurais lenko-despoto yra naikinama. Maža to, kad gatvėje kalbant lietuviškai, visuomet tenka girdėti, net aukštų žmonių pasityčiojimai: „sakė pasakė“, bet tai dar vos mažutis šešėlis visų kitų kentėjimų.

Asmens laisvė, spaudos laisvė yra taip suvaržyta tarytum būtų viduramžių laikų herezija. Įvairiausi barbariški priekabai kaip prie pavienių asmenų, taip ir prie kultūrinių įstaigų, ne tik nesiliauja, bet priešingai, didinasi.

Pastarujuoju laiku ypač pradėjo kibti prie „Ryto“

draugijos, reikalaudami, kad visose lietuvių pradinėse mokyklose būtų dėstoma tiek pat kiek ir lietuvių, Ir taip mes kenčiame ir kenčiam nepaprastą despotizma, kurio dar gal nebuvo visoj istorijoje. Tautų Sąmokytojai pristatytų Kuratorijai lenkų pilietybės dokumentus“.

Tokių reikalavimų nestatė nė žiauriausioji kraujoto caro despotija, nė kultūriniai barbarai — vokiečiai ir šiame „darbe“ pasižymėjo tik musų kaimynai lenkai, kurie pasiremami savo sėbrų prancūzų militarizmo ir imperializmo obal-siais ir gautais nuo tų pačių sėbrų durtuvais, užėmė brutale jėga musų visą rytinę Lietuvos dalį su sostine, antrą Vilniumi. Jie skaitosi, nors dabar jau to netenka girdėti, musų „broliais“, lino ausis. Bet nežiurint į ką, bet ištiesų, tai jau aiškiai pamatė lietuviai gyventojai, kad šie „broliai“ Pirmininkas Galvanauskas apgarsina, kad šiaandien švenčiam delto, kad Klaipėda galutinai susijungia su Lietuva, kaip jo dalis.

Klaipėda Musų!

Vasario 20 diena, nepaprasta diena lietuvių tautos gyvenime! Dar tik dienele švito, jau Kaune skambėjo „Klaipėda musų!“, antrą syk, po atvadavimo, šauksmas. Vėliavos plėvėsavo prie visų namų. Šaltis svitiesiųjų „malonės“ ranišką, bet ištiesų, tai jau aiškiai pamatė lietuviai gyventojai, kad šie „broliai“ Pirmininkas Galvanauskas apgarsina, kad šiaandien švenčiam delto, kad Klaipėda galutinai susijungia su Lietuva, kaip jos dalis.

Garsusis „Valio!“ sugraunū naudai, dirbs ir dabar, jeigu valdys musų kraštą šie Varšavos imperialistai-plėšikai. Kiekvienam žingsniui visi valdininkai — yra arba patys dvarininkai arba jų akliki pakalikai, kurie mulkina ir begėdišku būdu naudoja savo naudai žmones.

Bet musų krašto lietuviobudas yra nesulaizomas ir neįveikiamas. Jeigu neatgrasino ir nenubaidė musų šaltjo Sibiro kankynės. Kamčatkos katargos, nenubaidys ir šių grubonių kil-pos. Nežiurint azijotinių „įstatymų“, paėmus Klaipėdą Vilniaus lietuvių spauda vienbalsiai sveikino didvyrišką Klaipėdiečių žygį ir kad vedamos delimitacijos klausimu derybos. (L. I. B.)

Pagalios pasakymas teisybės įvairiausiems imperalisto Sikorskio „Kacykams“, sukėlė didelę audrą, kuri be aukų neapsėjo „Garso“ No. 5 ir 6 iš eilės, „nietiesūs“ ir „nepranešę ad-ministracijai, dar spaustu-vėję esant, palicija sukonfisko-kavo. „Rytų Lietuvos“ Nr. 15 ir gi policija atiminėjo gatvėse iš pardavinėtojų. Gimnazijos rumuose, kame yra Pedagogijos Mok. Seminarijos kursai, dažnai švaistosi neva tai inspektoriai, kurie visokiais budais kabinasi prie vedėjo.

Laikraščių paštu siuntimas yra be galo suvaržytas. Jeigu išsiunčia laikraščius 10 sausio, tai provincijoje gauna 10 vasario, ir tai ne visus — dažnai ir visai negaunama. Jokių pasiaiškinių iš pašto įstaigų ne-gauna.

Žodžiu, debesy, ir debesy juodžiausi, renkasi ant musų krašto, kurie Dievas smurtu baltosios vištos pažino, kada prasiblaivys grobtą, Gedimino pili... Žmonių tamsumas begali-

nis. Mokyklų steigti neleidžia, stengiasi laikyti žmones „prigimties stovyje“. Ir taip mes kenčiame ir kenčiame nepaprastą despotizmą, kurio dar gal nebuvo visoj istorijoje. Tautų Sąmokytojai pristatytų Kuratorijai lenkų pilietybės dokumentus“.

Tokių reikalavimų nestatė nė žiauriausioji kraujoto caro despotija, nė kultūriniai barbarai — vokiečiai ir šiame „darbe“ pasižymėjo tik musų kaimynai lenkai, kurie pasiremami savo sėbrų prancūzų militarizmo ir imperializmo obal-siais ir gautais nuo tų pačių sėbrų durtuvais, užėmė brutale jėga musų visą rytinę Lietuvos dalį su sostine, antrą Vilniumi. Jie skaitosi, nors dabar jau to netenka girdėti, musų „broliais“, lino ausis. Bet nežiurint į ką, bet ištiesų, tai jau aiškiai pamatė lietuviai gyventojai, kad šie „broliai“ Pirmininkas Galvanauskas apgarsina, kad šiaandien švenčiam delto, kad Klaipėda galutinai susijungia su Lietuva, kaip jos dalis.

Klaipėda Musų!

Vasario 20 diena, nepaprasta diena lietuvių tautos gyvenime! Dar tik dienele švito, jau Kaune skambėjo „Klaipėda musų!“, antrą syk, po atvadavimo, šauksmas. Vėliavos plėvėsavo prie visų namų. Šaltis svitiesiųjų „malonės“ ranišką, bet ištiesų, tai jau aiškiai pamatė lietuviai gyventojai, kad šie „broliai“ Pirmininkas Galvanauskas apgarsina, kad šiaandien švenčiam delto, kad Klaipėda galutinai susijungia su Lietuva, kaip jos dalis.

Garsusis „Valio!“ sugraunū naudai, dirbs ir dabar, jeigu valdys musų kraštą šie Varšavos imperialistai-plėšikai. Kiekvienam žingsniui visi valdininkai — yra arba patys dvarininkai arba jų akliki pakalikai, kurie mulkina ir begėdišku būdu naudoja savo naudai žmones.

Bet musų krašto lietuviobudas yra nesulaizomas ir neįveikiamas. Jeigu neatgrasino ir nenubaidė musų šaltjo Sibiro kankynės. Kamčatkos katargos, nenubaidys ir šių grubonių kil-pos. Nežiurint azijotinių „įstatymų“, paėmus Klaipėdą Vilniaus lietuvių spauda vienbalsiai sveikino didvyrišką Klaipėdiečių žygį ir kad vedamos delimitacijos klausimu derybos. (L. I. B.)

Pagalios pasakymas teisybės įvairiausiems imperalisto Sikorskio „Kacykams“, sukėlė didelę audrą, kuri be aukų neapsėjo „Garso“ No. 5 ir 6 iš eilės, „nietiesūs“ ir „nepranešę ad-ministracijai, dar spaustu-vėję esant, palicija sukonfisko-kavo. „Rytų Lietuvos“ Nr. 15 ir gi policija atiminėjo gatvėse iš pardavinėtojų. Gimnazijos rumuose, kame yra Pedagogijos Mok. Seminarijos kursai, dažnai švaistosi neva tai inspektoriai, kurie visokiais budais kabinasi prie vedėjo.

Laikraščių paštu siuntimas yra be galo suvaržytas. Jeigu išsiunčia laikraščius 10 sausio, tai provincijoje gauna 10 vasario, ir tai ne visus — dažnai ir visai negaunama. Jokių pasiaiškinių iš pašto įstaigų ne-gauna.

Žodžiu, debesy, ir debesy juodžiausi, renkasi ant musų krašto, kurie Dievas smurtu baltosios vištos pažino, kada prasiblaivys grobtą, Gedimino pili... Žmonių tamsumas begali-

„TEVYNĖ“

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius.

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuostatais. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, prašymai ir t. t., naikinama ir autoriam negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugražinimui.

KLAIPĖDA DAR PAVOJUJE.

Nors santarvės ambasadorių taryba principu pripažino Lietuvai suverenumą į Klaipėdos kraštą, vienok tas klausimas dar nėra galutinai išspręstas. Buvo oficialių žinių iš Paryžiaus, kad ambasadorių taryba protestavusi prieš išskėlimą Klaipėdoje Lietuvos vėliavos ir prieš naująją krašto valdžią, pradėjusę sulig savo nusistatymo šeiminkauti, nes esą Klaipėdos kraštui suverenumas dar formaliai neperduotas Lietuvai. Vadinasi, Klaipėda ligi šiol dar yra santarvės jurisdikcijoje ir bus perduota Lietuvai tik tuomet, kai pastaroji išpildys reikalavimus. O tie reikalavimai, sulig oficialių žinių Lietuvos laikraščiuose, yra Klaipėdos uosto ir Nemuno internacionalizavimas. Ką reiškia Lietuvai tokios sąlygos — lengva kiekvienam numatyti.

Apart to, ateina žinių iš Kauno, kad Rytų Prusijoje ginkluojasi vokiečiai, kurie mėginą ginkluota jėga padaryti Klaipėdos kraštą naują perversmą savo naudai tuo patim būdu, kaip kad padarė lietuviai. Taipgi tos pačios žinios skelbia, kad Klaipėdoje kilusios darbininkų rūšės. Tiesą, šitie pranešimai nėra oficialūs ir jie gali būti tokiais pačiais paskalais, kaip jau daugelis jų apie šiandieninius įvykius Lietuvoje paplito Amerikos spaudoje. Vienok jie gali būti ir teisingi.

Apie ginklavimą Rytų Prusijos vokiečių, netenka daug domės į tai kreipti. Čionai greičiausiai bus tik Aukštuolaicio avantiuros, nes Lietuvos laikraščiai skelbė žinias apie panašų lenkbernio Aukštuolaicio veikimą Rytų Prusijoje. Bet žinios apie darbininkų rūšes Klaipėdoje yra rimtesnės dalykas ir tas galėjo įvykti. Tokiam Klaipėdos darbininkų žygiui medžiagos duoda vokiečių ir Lietuvos komunistų agitacija, kad Klaipėdos kraštui geriausiai dėtis atgal prie Vokietijos. Lietuviai-komunistai gązdina Klaipėdos darbininkus Lietuvos „baisenybėmis“, o vokiečiai, be abejonės, piešia „laisvą“ ir „laimingą“ gyvenimą Vokietijoje. Ir kadangi Klaipėdos darbininkų didžiūna yra vokiečių, todėl tokia agitacija, varoma iš dviejų pusių, gali lengvai prigyti ir todėl būtų visai nenuostabu, jei Klaipėdoje kalbamoms rūšėms ir kilo. Apart to, nemažai apsunkena krašto gyvenimą ir naujos valios įvedimas, o Klaipė-

dos krašto valdžia nutarė įvesti litus vietoje markių, kas irgi gali būti nemažai akstinu darbininkų rūšėms. Ant galo nereikia užmiršti, kad Klaipėdos kraštą bevaldant francūzų vokiečių šmugelninkams, ne mažą į čionai primarmėjo iš visų kraštų įvairių gyvenimo šiukšlių, kurios pas p. Petisne rado prieglaudą. Į čionai buvo sulėkę iš Lietuvos, Latvijos, Vokietijos ir kitur kariuomenės dezertyrai ir šiaip visoki prasi-kaltėliai-kriminalistai, todėl tarpe šitokio elemento didvokiečių avantiuroms dirva plati. O kad didvokiečiai dės visų pastangų naująjį krašto valdžiai daryti obstrukciją, tai negali būti mažiausios abejonės. Todel Klaipėdos galuti-

PERŽVALGA

Anglai nepritarė francūzų grumojimams Lietuvai. — Kai jau buvo pranešta, kad pirmininkaujantis Tautų Sąjungos Tarybos posėdyje francūzas Viviani grumojimo Lietuvai taikymu Tautų Sąjungos statuto 16 paragrafo, kuomet Lietuvos atstovas pareiškė, kad Lietuva nesutinka su Tarybos nutarimu padalin-ti neutralę zoną ir priešinsis visomis išgalėmis, kad neleidus ir lenkams tos zonos okupuoti, dabar sužinome iš „Liet. Žinių“, kad anglai šitokiam prancūzėlio grumojimui nepritarė. „L. Ž.“ sako:

„Baigdamas posėdį Balfuros (Anglų atstovas Tautų Sąjungos Taryboj. „T.“ Red) pareiškė, kad jis nesutinka su p. Viviani, kai del taikymo Lietuvai Tautų Sąjungos statuto prgf. 16 ir, kad turįs atsiklausti tuo reikalu savo Vyriausybės. Be to jis pridurė, kad kilus didesnėms komplikacijoms neutralėje juostoje Tautų Sąjungos Taryba turės susirinkti š skubos keliu, išklausti dar kartą Lietuvos ir Lenkijos Vyriausybų atstovų ir ap-svarstyti susidėjusią padė-tį.“

Matyt anglai nusimano, kad tokis griežtas Tautų Sąjungos užsispyrimas prazūdyti Lietuvą ir tokis aiškus pildymas Varšavos mil-litaristų užmačių sąjungai nedaro garbės, todėl nors tuščiais žodžiais mėgina Anglijos „honora“ palaikyti.

„Lietuvos „inteligentų“ Klubai. — Šių metų sausio mėnesyje Raseinių pašto viršininkas Kostas Cypinas prakortavęs valstybės pinigų 37,802 litų su centais pats pabėgo. Paliktame raštelyje tarpe kitko jisai sekamai pareiškia:

„Jei Lietuvoje ir toliau busi klubai ir juos lankysia Valstybės įstaigų tarnautojai, tai mūsų valstybė susilauksianti ir daugiau panašių atsitikimų.“

Rašydamos šituo klausimu „Liet. Žinios“ šitokią vaizdą nupiešia apie Lietuvos „inteligentų“ klubus: „Netik Raseinių Pličiųjų klubas, bet ir Ukmergės ir Tauragės ir Alytaus ir Kretingos ir daugelio kitų klubų, neiškiriant ir paties Kau no Lietuvių klubų, dirba vie-ną ir tą patį darbą — musų

nam prisijungimui prie Lietuvos yra dar nemaža ne nugalėtų kliučių. Dar reikalinga ir visiems lietuviams, ir Lietuvos valdžiai stovėti sargyboje, kad galutinai pašalinus nuo kelio, vedančio į Klaipėdą, visas kliutis ir pavojus. Ypač Lietuvos valdžiai reikalinga tuo klausimu elgtis labai atsargiai ir taktinai, kad nesumažintų sąžiningųjų Klaipėdiečių pasitikėjimo Lietuva. Siunčiant į Klai-pėdos kraštą valdininkus reikalinga parinkti toki žmonės, kuriems yra svetimi kyšiai, kurie nepažįsta krikščioniškosios žvalgybos taktikos, kurie nusimano, kad katalikiškosios Lietu- vos valdininkų burokratizmui nėra vietos Klaipėdos krašte!

inteligentijos moralio žlugimo darba!

„Tie klubai, kaip du vandens lašu yra panašūs į buvusius kitados rusų „miešankus“ ar „dvorianskus klubus“. Svarbiausioji jų šaknis tai kortos ir bufetas su svajniaisais gėrimais. Scena, knygnas, skaitykla, muzika ar kas panašaus — tai trečiaeilis niekniekis palyginus su pirmaisiais... Be to musų klubai gali pūliai gyvuoti! „Tai yra turbūt senosios rusiškosios kultūros paminklai.“

„Tai vakariniai kursai, kuriuose seni „činovinkai“ veteranai mokina Jaunuosius nesubrendėlius musų valdininkus ir jaunuosius intigentus senosios „visokorodnos“ praktikos...“

„Toki privalumai, kaip gir-tuokliavimas, kyšininkavimas puikiausiai šiuose kur-suose išeinama... „Smuklėms ir traktieriams veikti yra paskirta vieta ir laikas, gi „kulturgiems“ klubams įstatymų nėra — mat čionai renkasi patys įsta-tymų saugotojai bei vykintojai ir kam čia saviškių tarpe įstatymai... Tokiu būdu klu-bas virsta nepaprasta smukle, kurioj galima girtuokli- liaut ištisą naktį ir daryti „saviškių tarpe“, ką nori... „Kas tenai daroma, neviskas galima laikrašty aprašyti... Pasitaiko ir tokių scenų, prieš kurias blanksta ir tamsiausių latrų žygiai smuklėse.“

Štai kokius supuvimo ur-vus palaiko Lietuvos inte-ligentai ir valdininkai. Vienok tie ponai moka aukštai iškėlė galvas girtis, kad tik jie vieni yra tikraisiais in-teligentais... Šitoki „inteli-gentai“ Lietuvą pražūtin ve-da, nes priaugančiąją in-te-ligentiją veda supuvimo klampynėn. Todel reika-linga visiems Lietuvos in-te-ligentams, kurių dar šita supuvimo liga neapėmė, dė-ti visų pastangų, kad šitie supuvimo urvai kuogrei-čiausiai būtų išgrauti.

„Pats muša — pats rėkia. — Tulas komunistų partijos vadas A. B. jau ke-lintu kartu per „Laisvę“ rašo nesąmones apie SLA. Paskutiniam savo straipsnyje susunka: „SLA. orga-no redaktorius desperaci-joj!“ Ištikrųjų-gi, tai pats p. A. B. įpuolęs į desperaci-ją nei pats nesuvokia ką kalba. Atsakinėti į visas nesąmo-

nes kiek jų pripleškino savo sieksniam straipsnyje p. A. B., būtų tik bereikalin-gas laiko ir vietos eikvoji-mas, nes šitas žmogus nei su faktais, nei su logika nesis-kaito. Ypač dar ir delto ne-verta į tai domės kreipti, kad tas visais piktas straips-nis atkreiptas vien prieš „Tėvynės“ redaktoriaus ypatą, kaip prieš didžiaus-į „buržujų“, kurio pe-čiais remiasi visos buržuazi-jos likimas... Mat, p. A. B. norisi apginti komunistų vadų nusistatymas užvaldy-ti SLA ir todėl jisai taip pik-tai barasi ir nesiskaity-damas su tikrenybe visokias nesąmones plepa. Jis, pa-vyzdžiui, tikrina, kad „Tė-vynės“ redaktoriaus „kelia-nariuose neapykantą ir ar-dą organizaciją“. Vienok faktais to neįrodo. Mūsų L. A. nariu ir jam ru-pūtu musų organizacijos labas, tai jam nereikė-tų dangstyti inicialais ir šturmuoti S. L. A. „bur-žujus“ per „Laisvę“ — ji-sai SLA reikalais rašytų į organizacijos oficialj orga-ną. Dabar-gi kiekvienam SLA nariui yra aišku, ku-riuo tikslu p. A. B. taip gar-siai šukuoja apie SLA. „buržujus“ ir kitas nesą-mones per pašalinius laik-raščius.

Bendri Įspūdžiai iš Lietuvos

Rašo V. K. Račkauškas.

(Tąsa iš pračio num.) „5 §. šį įstatymą vykdo Fi-nansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris. A. Stulginskis, E. Respublikos Prezidento Pa-reigas Steigiamojo Seimo Pir-mininkas. Galvanauskas, Ministeris Pirmininkas. Kaunas, 1922 m. rugpjūčio mėn. 16 d.“

KREDITAI LIETUVOJE PREKYBAI IR PRAMONEI.

Didelį nepatogumą Lietu-voje mato kiekvienas ame-rikietis, jei jam prisieina susidurti su kredito klau-simu. Amerikoje mes esa-me pratę prie plačių kredi-to patogumų. Čekių siste-ma čia yra taip išstbulinta, kad beveik nereikia nečio-tis su savim pinigų; turi čekių knygute, pasidedi savo sąskaiton kiek pinigų ir ve-di savo biznį. Tuo tarpu Europoje, ir, žinoma, Lie-tuvoje nieko panašaus nėra.

Bet tai dar menkas dalykas. Svarbiausia tame, kad prekyboje musų žmonės susiduria su tokiomis kliuti-mis kredito srityje, kad dažnai nėra galimybės kon-kuruoti su kitataučiais, tu-linčiais kreditus. Pavyz-džiui, žydai, su kuriais kon-kuruoja musų pirklys, turi plačius kreditus taip savo įstaigose, taip ir užsienio-se. Konkuruoti su jais be-veik negalima, kol nėra plataus kredito. Koperaty-vai prie tos konkurencijos eina, bet kadangi patys kre-dito neturi, tai yra privers-ti naudotis žydų tarpininky-ste: konkuruok, jei esi gud-nus, su tuo, iš kurio imi pre-kes... Žydai pirkiai savo paslapę neišduoda, tačiau yra kalbama, kad Amerikos žydai, karui pasibaigus, pas-kytė Lietuvos žydams 10 milijonų dolerių jų prekybai

remti. Tie pinigai esą su-krauti užsienioose ir jais finansuojama žydų enter-prizuos ir jų prekyba Lietu-voje: steigiama jiems biz-nesio įstaigos, finansuojama eksportas ir importas ir tt. Tuo tarpu musų žmogus, norėdamas pirkti užsienio-se partiją prekių, turi turė-ti tiek pinigų, kad galėjęs užmokėti už visą užsakymą antsyk. Jei neturi tiek pi-nigų, tai turi pirkti mažes-nėmis partijomis, mokėti di-desnes kainas, imti iš pirkė-jų aukštesnę kainą ir — pa-sekmėje — neišlaikant kon-turencijos su žydais, galin-čiais pirkti dideles prekių-partijas ir mokėti iš savo kreditų už visą užsakymą.

Lygšiol Lietuvoje buvo taip, kad, norėdamas pasi-skolinti iš banko pinigų, tu-rijai mokėti 12% už 10 die-nų. Skolini 1.000 Litų, tai di-1.120 plus 1% „komisijos“, arba viso 1.130 Litų. Jei pasitaikytų kad negali su-gražinti skolos per metus, tai po metų už tą tukstantį turėtum grąžinti tiek: 1.000 Litų sumos, 4.326 Litus nuo-dažnai nėra galimybės kon-kuruoti su kitataučiais, tu-linčiais kreditus. Pavyz-džiui, žydai, su kuriais kon-kuruoja musų pirklys, turi plačius kreditus taip savo įstaigose, taip ir užsienio-se. Konkuruoti su jais be-veik negalima, kol nėra plataus kredito. Koperaty-vai prie tos konkurencijos eina, bet kadangi patys kre-dito neturi, tai yra privers-ti naudotis žydų tarpininky-ste: konkuruok, jei esi gud-nus, su tuo, iš kurio imi pre-kes... Žydai pirkiai savo paslapę neišduoda, tačiau yra kalbama, kad Amerikos žydai, karui pasibaigus, pas-kytė Lietuvos žydams 10 milijonų dolerių jų prekybai

PRIE JURĖS

Rašo Pr. Bajoras.

Sėdžiu prie jurės. Jinai pamažu, sunkiomis savo bangomis siubuoja, užia, kriokia, putoja. Bangos priplaukia prie krašto, suduoda jin savo sunkiu režimu, suvaitoja didžiū skausmu ir vėl atgal, jurėn grįžta. Bet ir vėl ir vėl grįžta jos kraštan, rėžia į žemę, į uolas, į tuos amžiais jas kaustomus retežius.

Saulė šviečia iš padangių, iš po debesėlio iškiša savo spindulius. Putojanti jūra gi rodos deimantais apsisagščiūsi, apsiplūsi. Bet vis be paliovos mušasi į krantus, uolas... Vis dejuoja, vaitoja...

Žiurint į bangas, ko tai galla darosi, širdj, krutinę kas tai spaudžia. Rodosi, tiek daug ta jūra kenčia, taip sunkiai ji kovoja.

Girdžiu, rodos, iš kur tai balsą: — E, bangos-bangelės! — sakoma. — Kam jūs taip sunkiai kovojat, kam tiek daug truso bereikalingai dedat? Juk matot — žemės jėga neapribota! Ne jums juk ją nuveikti. E, bangos-bangelės, kam jūs taip kankinatės?!...

O jūra dar labiau sustaugė, dar smarkiau savo lašus emė kraštan taškyti. Ji lyg supyko ko tai.

Paskui sušuko: — Nutylk, silpnuti! Tu, matomai, nežinai kas tai yra Liuosybė!? Matau, matau, kad tu silpnas ir bailys! Ek, bet ką gi tai reiškia kančios ir skausmai, kuomet tulos Liuosybės nori!?! Juk, nori ir per didžiausius skausmus, vis lašas prie lašo siekiame prie laimėjimo! — Tylėk, silpnuti, tylėk!...

Ir bangos dar labiau, dar su didesniu trenksmu sugaudė į krantus, lašai vis aukščiau ir aukščiau uolų siekė.

Aš vis dar žiūrėjau jurėn. Putojančion jurėn. Bangos vis dar užė, kriokė. Vis dar girdisi: — Nutylk, silpnuti! Ką tai reiškia kančios ir skausmai, kuomet tulas Liuosybės nori!? O mes jos norime, mes jos delei kovojam!...

Sėdžiu prie jurės. O ji vis užia, kriokia, vis dar tebedaužo kraštą, nuolas. Ji tuos savo amžinus retežius nori sulaužyti...

liong, bet sugražinimo die-tnoje jis beliko vertas \$50... Kreditių trukumą labai, bene labiausiai, atjaučia žemdirbiai, stambesnieji ukininkai. Ypatingai tuo voje: steigiama jiems biz-nesio įstaigos, finansuojama eksportas ir importas ir tt. Tuo tarpu musų žmogus, norėdamas pirkti užsienio-se partiją prekių, turi turė-ti tiek pinigų, kad galėjęs užmokėti už visą užsakymą antsyk. Jei neturi tiek pi-nigų, tai turi pirkti mažes-nėmis partijomis, mokėti di-desnes kainas, imti iš pirkė-jų aukštesnę kainą ir — pa-sekmėje — neišlaikant kon-turencijos su žydais, galin-čiais pirkti dideles prekių-partijas ir mokėti iš savo kreditų už visą užsakymą.

III. DELKO AMERI-KIEČIAIŠ NETIN-KA LIETUVOJE?

Tuo klausimu giliai susi-domėjo netik Amerikos lie-tuviai, bet taip lygiai Lietu- vos žmonės ir Lietuvos val-džios įstaigos. Amerikie-tis, sugrįžęs Lietuvon, apsi-dairo, apsidairo, o pasivaži-nėja-pasibaško ir grįžta Amerikon, keikdamas Lie-tuvą... Jo argumentai prieš Lietuvą dažniausia neišlai-ko kritikos. Jis sako, kad Lietuvoje kyšius ima valdi-ninkai, kad valdžia šnairai žiuri į amerikiečius, kad nėra Lietuvoje tvarkos, kad daug esą poniškumo, kad daug kur girdi lenkų arba rusų kalbą ir tt. Apie tuos amerikiečio priekaištus Lie-tuvai norėčiau kiek plate-liau pakalbėti. Bet pirma-tu turiu pasakyti, kad pa-mate yra kas kita: pamate yra tai, kad amerikietis, ke-liaudamas Lietuvon, buvo

atsivaizdavęs Lietuvą per daug idealiskai, pamiršdamas, kad Lietuva negalėjo tiek atsimaityti, kiek jisai pats atsimainė, pagyvenęs kelioliką metų aukštai kulturingoje šalyje; prie to gal buti prisidėjo ir finansiniai tokio grįžusio amerikiečio nuostoliai, įvykę dėl markių nupuolimo.

Lietuvos Valdininkai ir Kysiai.

Visų sunkiausias užmetimas yra del kysių ėmimo. Kysių tradicijos Lietuvoje užsiliko iš rusų laikų ir iš vokiečių. Taip rusai, taip ir vokiečiai kysiais tikrai ir gyveno. Ir dabar Vokietijoje nepasiusi nei žingsnio, kad kysio nereikėtų. Traukinyje, hotelyje, munitinėje, visur. Rusuose ar geriau buvo ir yra? Už kysį iš kalėjimo ištrūkdavai, nuo kariuomenės atsipirkdavai, kontrabandą per sieną pergabendavai... Kysių klausimas musų žmonėse taip išgyveno, taip į jų, taip sakant, „kaulą ir kraują“ įsišėdo, kad patys žmonės be kysių neina pas valdininką, ar jis to nori, ar ne. Tai viena, — patys Lietuvos

žmonės turėtų atprasti nuo davinėjimo kysių, — tuos kart ir valdininkai jų neims.

Antra, — ekonominė krašto padėtis yra dar toki, kad valdininkai yra kuo menkiausiai apmokami. Dažnai neužtenka pragyvenimui. Taip, jau esu rašęs Amerikos spaudoje apie tai, kad Lietuvos valdininkai neša labai sunkią našta valstybės kurimo metu. Kiekvienas amerikietis turi sutikti su manim, kad valdininkas, gaunąs algos 12 dol. mėnesiui (skaitant Amerikos pinigais), negali išgyventi. Jis turi arba užsiimti kokių pašalinių darbų (jei tokio yra ir jei laikas leidžia), arba turi imti karbus. Ne visi pašalinių vieton valdininką ir skirdami jam algą, jo vyresnieji žinojo, kiek, maždaug, toki vieta duoda „pobocnago dochoda“ (pašalinių pajamų, t. y. — kysių)... (Daugiau bus)

Naujas Tautai Pavojus

„Tėvynė“ skiltyse nekarant esame jau rašę, kad kr. demokratai reiškia į lenkus didelių simpatijų. Šisai mūsų tvirtinimas kr. dem. darbais pasitvirtino. Vadinas, tvirtinę mes neapsirikome.

1922 m. gruodžio mėnesyje Ambasadorių Konferencija pripažino Lietuvą de jure. To pat mėnesio 28 d. apvaikščiojant Lietuvos pripažinimo šventę, valdžia dovanojo bausmę paskutiniams lenkų „peoviatams“, kurie anuomet turėjo Lietuvos nepriklausomybę prauždyti.

Trumpa „peoviakų“ ir „ščeley“ istorija yra ši: 1920 m. slapta susitvėrusi lenkų karinė organizacija (P. O. W.) ir taip vadina mieji „Nemuno šauliai“ („Šeley Nadn.“) padarė suokalbį prieš Lietuvos valdžią. Svarbiausias šios organizacijos uždavinys buvo: organizuoti lenkų sukilimą Lietuvoje, karo pajėga, t. y. lenkų legijonų pagalba nuverstį esamąją valdžią, kad Lenkijai greičiau Lietuvą užgrobus. Kalbamoji „peoviakų“ ir „ščeley“ organizacija organizuota buvo stipriai ir sumaniai. Jų Lietuva padalyta buvo į tam tikras apygardas (okręgy); kiekvienai tokiai apygardai skirta buvo karo komendantai. „Peoviakai“ padarė sukilimą tuoj žadėjo įvesti karo diktatūrą. Sukilimo planas paruoštas buvo apgalvotai ir sumaniai. Tuo metu, kada lenkai ruošė suokalbį prieš Lietuvos nepriklausomybę, aš buvau kalinamas Lukiškių kalėjime, Vilniuje. Tačiau ir kalėjime budamas turėjau tikslių žinių apie tikrąją politinę Lietuvos padėtį ir lenkų sumanymus. Lietuvą laukė mirtinas pavojus. Lenkų legijonų pulkai, kelionėn pasirengę belaukė iš Varšavos įsakymo eiti „peoviakams“ į pagalbą

ir užimti Lietuvą... Tik, dėta, paskutinėje pasikėsimo valandoje suokalbinių „komitetams“ musų valdžios tapo užkluptas. Suaršta svarbiausieji dokumentai, bendras sukilimo planas ir tt. Ir tik didžiau siu jėgų įtempimu šis lenkų pasikėsimo suokalbis tapo likvitutas.

1921 m. lenkų „peoviakus“ ir „ščeley“ teisė Lietuvos karo teismas. Teismo sprendimas buvo labai lengvas: „peoviakai“ ir „ščeley“ kas gavo sunkių darbų kalėjimo iki gyvos galvos, kas nuo 15 iki 2 metų ir tt. Tačiau, ištikrųjų „peoviakams“ kalėti ne daug atsėjo: jie kalėjo kas metus, kad keleta mėnesių, kas nie nieko. Šiandien, visiems „peoviakams“ bei „ščeleyams“ bausmė yra dovanota ir jie laisvai gali prieš Lietuvą naują suokalbį ruošti.

Lenkai, Želgovskio pagalba smurtu pagrobę musų sostinę Vilnių, tigšiol ten te bekankina ir smaigia musų brolius baisiai persekiodami, kalindami juos kalėjimuose, pagaliau ištremdami iš gimtojo krašto... O kas darosi pas neutralinę juostą: Lenkų kruvini, tikriau pasakius žvėriški puolimai ant ramiųjų Lietuvos gyven tojų kas diena pasikartoja... Suktosios politikos pagalba, pasaulio akyse lenkai iki šiol tebeskleidžia apie Lietuvą prasimanytas, melagingas, bauriausis šmeižto žinias, nuolat Lietuvai darydami įvairių intrigų ir tt. ir tt.

Kauno laikraštis „Lietuva“ 5 Nr. komentodamas „peoviakams“ bausmės dovanojimo aktą tarp kitko rašo:

„...Tokią sunkią kraštui valandą, kai stovėjo, kaip ant kortos Lietuvos valstybės išsikurimo likimas, ro-

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. Strimaitis.

„AUSROS“ SUKAKTUVĖS.

„Išėjome broliai, į tolimą kraštą,
Gudrumo ieškoti, Tėvynę vaduoti;
O iš ten parnešim mes brangiąją našta,
Ir vargstantiems broliams galėsim paduoti“.

VAICAITIS.

Šitai sulaukėme keturiasdešimt metų tautiniai kultūrinio darbo užsienyje. Šį mėnesį sukanka 40 metų nuo įkurimo pirmo lietuvių laikraščio „AUSROS“. Mažąjį Lietuvos, Tilžėje, 1883 m., kovo mėnesyje, pasirodė pirmasai „AUSROS“ numeris, prabildamas į lietuvių naujos galdynės dvasia.

Tuo laik Lietuvoje buvo jau bauriai išgyvenusi lenkų grobikų politika; musų inteligentija, o ypatingai kunigai, buvo taip nukrypę nuo lietuvių, kad visokiais begėdiškiausiais budais varė lietuvių kalbą iš bažnyčių ir raute rovė iš lietuvių kaimiečių lietuviškosios kalbos diegus.

Iki „AUSROS“ gadynei, nors lietuviai turėjo garbingų vyrų, kurie palaikė lietuviškos literatūros sibrinį siulelį, bet jis buvo taip silpnutėlis, kad vos nevos galima susekti iki 1593 m. po Liublino unijos. Bene bus pirmasai pareiškėjas tautiška kultūrinio darbo, tai Mikalojus Daukša; po jo seka Dionizius Poška, Istorikas Simanas Daukantas, Vyskupas M. Valančius, Laurinas Ivinskis, Vis. V. Baranuskas, J. Juškevičius ir daugelis kitų.

Bet 1883 m. Dr. Jonas Basanavičius, kuris dabar yra vadinamas Lietuvos Tautinio Atgimimo Tėvu, sumanė išleisti lietuvių kalboje mėnesinį laikraštį „Aušrą“ ir sugebėjo prikviešti burelį tėvynainių prie to darbo, butent: Juozą Adomaitį (Šerną), Petrą Arminą, Martyną Jankų, Dr. Joną Šliupą, Andrių Vištalių ir kitus.

Tuo laiku Dr. J. Basanavičius buvęs Maskvos studentu, pasidrasino stoti kovon su lenkų apjakintais lietuviams-lenkomanais — išleidžiant Prūsų Lietuvoje nedidelį mėnesinį laikraštį „Aušrą“, kurio siekiniu buvo praplatinimas tautinio lietuvių susipratimo ir tėvynės meilės, aprašinėjant garbingą Lietuvos praeitį ir tuo laikinių priespaudų persekiojimus bei vargus, kuriuos Lietuva kas kart vis daugiau ir daugiau atjautė, o lietuvių mardėjo paskutinėse valandose pražuvimo, o jos vaikai miegojo sunkiu letergo miegu.

Pasirodymas šito pirmutinio grynai tautiška lietuviško laikraščio padarė milžinišką įspūdį lietuvių visuomenėje. Inteligentija, kuri lig tam laikui savo tarpe kalbėjo lenkiškai, rusiškai ar yokiškai, jei ir rėmė lietuvišką kalbą, tai tik delto, kad turėti kaip įrankį lenkinimui lietuvių, nemokančių visiškai svietimos kalbos. „Aušrai“ užtekėjus ir inteligentija savo tarpe pradėjo lietuviškai kalbėti. Trumpame laike atsirado rašytojų, aprašančių ir apdainuojančių grožybę lietuvių kalbos, drąsų ir narsumą senovės Lietuvos kunigaikščių, didybę senovės Lietuvos, taip kad švistelėjus „AUSROS“ spinduliams lietuvių susipratimo idėja trupame laike išsivilkė iš svietimų rubų; subrendo ir graži senoji lietuvių kalba, per kelis šimtmečius užsilikusi tik po kaimiečių šiaudinių stogu pilkos sėrmėgos pridengto krutinė ir aiškiau ji suskambėjo ir inteligentijos tarpe.

Tiesa, „Aušrai“ neilgai buvo lemta šviesti, nes vos tik suspėjęs jai pradėti įleisti savo silpnutėlius spindulėlius apšviestiesniųjų ir kaimiečių grintelėna, 1886 metais ji užgeso lietuvių tautinio atbudimo padangėje. Bet sustojus „Aušrai“ tautiniai kultūrinis darbas netik nesusilpnėjo, bet ėjo pirmyn; tuojaus po „AUSROS“, pasirodė „Šviesa“ ir „Apžvalga“; ir trečias metus po „AUSROS“, 1889 m., pradėjo skambinti „Varpas“, kuris buvo skiriamas Lietuvos inteligentijai ir „Ukininkas“ pašvestas kaimiečių reikalams. Atsirado „Tėvynės Sargas“, „Zinios“, kiek smulkių brošūrėlių išleista. Kas nepamena sumaniai apdirbto „Ukininko“ kalendoriaus? Tie visi raštai buvo spausdinami ir kontrabanda gabamami Lietuon, vaikščiojo iš rankų į rankas, sėjo apšvieta, meilę prigimtos kalbos, meilę Tėvynės, suteikė prispaustiems musų broliams tvirtos valios pasipriešinti prieš slopintojų lietuvių dvasias.

Pradėjus keltis Lietuvii Tautos Dvasiai iš kapų, jos priešai pajuto, kad lietuviuose pradeda atgimti senovės lietuvių kraujas; rusų valdžia, su pagalba pačių lietuvių-lenkomanų, pradėjo persekoti musų apšviestunus, prasidėjo kratos, areštai, ištrėnimai, bėgimas į svietimas šalis. Bet „AUSROS“ spindulii šviesa jiems rodė kelią visur ir štai 1885 m. Dr. J. Šliupas pradėjo leisti „Balsą“. Amerikoje vėliaus atsirado „Vienybė Lietuvosn“ ir kiti laikraščiai. Nuo pasirodymo „AUSROS“ ner 22 metus, iki 1905 m., buvo persekiojimo lietuvių dvasias periodas. 1905 m. lietuviai atgavo savo spaudą Lietuvoje. Per 10 metų iki didžiam karui, taip trumpame periode, jau suspėjo lietuviai įskiepyti jaunuomenėn nemenkai patriotizmo, nors lenkomanijos ir rusifikacijos nesusėjo prasalinti, bet aciu musų pranokėjams Aušrininkams šiandien Lietuva tapo neprigulminga ir aušra tikrosios laisvės pradeda žibėti ant lietuviškos padangės; reikia tikėti, kad turėdami nepriklausomybę, sulauksim ir tikrąją laisvę trumpoje ateityje užtekant.

Mes, lietuviai-iševiai, šį „AUSROS“ jubilėjų privalom sukilti su didžiausiu džiaugsmu; turėtų būti daromi apvaikščiojimai kiekvienoj lietuvių kolonijoj, kad prikėlus susnudusią musų dvasią prie besidarbavimo.

Tėvynės Mylėtojų Draugijai tinka kuogeriausiai pasirodyti viso šito darbo priešakyje, nes jos nariai ir kuopos randasi kiekvienoje lietuvių kolonijoje, nešioja brangų tėvynainio vardą, turi darbais patvirtinti, kad jiems tas vardas pritinka. Sukruskit tėvynainiai! Darbą visi! „Parnešim mes brangiąją našta ir vargstantiems broliams galėsim paduoti“.

dos kiekvienas krašto pilietis turėtų įtempti savo pasidėjimą, pasinaudojusi sunkines jėgas, kad neduoti kia krašto padėtimi, ryžosi žuti vos įgytai savo tėvynės pakelti savo ranką prieš nepriklausomybę... Ir štai krašto valdžią, kad paėmus šią sunkią valandą, neskaitytą į savo rankas, savaip pilinga, bet gerai suorganizuoti... (Tąsa ant 6 pusl.)

S. E. VITAITIS

Gyvenimo Dumble.

(Tąsa).

Bet man bylos laimėjimas kuomažiausiai rupi. Ši byla tarsi man visiškai svietima, tarsi ji visiškai manęs neliečia... Aš buvau prislėgtas tos žinios, kad Milda jau tikrai manęs išsizadėjo — net mano pavardę paniekino, galutinai susiartinus su kunigiuku. Mano krutinė degė neapsakomo keisto karščio jausmu ir širdis suklampus skausmuose kruvinu balsu vaitojo... Jaučiu, kad man daroma skriauda — kruvina, neatpildoma skriauda, kokių pasaulyje yra labai maža, o aš bejėgis ir negaliu apsiginti nuo savo bausiųjų priešų, kurie pasiryžę mane pražudyti, mano gyvenimą, mano ateitį sunaikinti...

Negalėjau nei valgyt, nei miegot tą visą naktį. Nuolatos man stovi akyse Milda — ta pati Milda, kokia ji buvo pirmose musų susitikimo dieneose: skaisti kaip saulė, nekalta kaip angelas ir savo žavėjančiu žvilgsniu žiuri į mane ir šypsosi, tarsi norėdama pasakyti:

— Nebijok nieko, Jurgi, aš su tavim — išgelbėsiu tave!

Ir man pasidarė lengva krutinėje — vėl švinta naujo, laimingo gyvenimo viltis. Bet staiga užėina netikėtos audros banga ir užlieja mano krutinę neapsakomais skausmais...

— Ji tavęs jau išsizadėjo! Ji jau kunigiuko... — girdžiu savo sielos gilumoje tą bausį balsą, nuo kurio nyksta gražus Mildos paveikslas ir gėsta paskutinė vilties kibirkštis...

Ir visą naktį taip begaliniai kankinausi ir tuos savo skausmus karštomis ašaromis vilgiau... Pagaliau meldžiausi prie Aukščiausiojo, kad Jisai parodytų stebuklą ir grąžintų man Mildą. Vienok nei malda — gili ir širdinga malda man ramumo nesuteikė.

Antrytojaus atnešus sargui pusryčius neėmiau jų.

— A, dreba kailis, kuomet prisėina atsakyti už savo kruvinius darbus! — ironiškai tyčiojasi jisai.

Nors tas jo pasityčiojimas slegia mane ir dar labiau sunkina mano suspausta krutinę, vienok aš bejėgis — negaliu jam nieko atsakyti.

Įėjęs į teismo salę, žiuriu pilna salė Aukštapičio lietuvių. Man buvo nuostabu, kas juos sukvietė į šį teismo posėdį ir kuriuo tikslu jie čia suvažiovo. Šale mano draugo, buvusio parapijos prezidento, sėdponia Miller, kuri gyvena kitoje pusėje gatvės priešais musų namus. Ji linktelėjus man galva kušda į ausį mano draugui, kuris irgi akis išvertęs nustebusiai žiuri į mane.

— Šiandien labai blogai išrodai! — stebisi mano advokatas priėjęs prie manęs. — Matyt perdaug rupiniesi... Nebijok, mes bylą laimėsime!

— Man bylos laimėjimas kuomažiausiai rupi... — atsakau jam tyliai.

Jis žiuri į mane nustebęs su tulu nepasitikėjimu. Ant galo palingavęs liudnai galva pridurė:

— Nusiramink ir drąsiai, vyriškai pasirodyk, o viskas bus gerai!

Prasidėjus teismo posėdžiui, teisėjas pareiškia:

— Pasiremiant vakarykščiu skundėjo pusės reikalavimu ir bylos dokumentais, tolimesnis bylos tardymas bus daromas prie uždarų durii.

Išėina iš salės visa publika. Pasilieka tik teismo personalas, mano ir kunigiuko advokatai ir mudu su kunigiuku.

Pirmaisiai mano advokatas pašaukia mane į tardymo vietą ir įsako išpaskoti smulkmeniškai mudviejų su kunigiuku santykius ir delko aš sumušiui ir prismaugiau kunigiuką. Ir aš išpasakojau nuo pat pirmo kunigiuko žingsnio, įžengto į mudviejų su Milda tarpą, kuomet jisai dar prieš apsigindamį dėjo pastangų musų meilės rumą prauždyti.

Ir man sekėsi pasakoti. Rodosi kalbu ne į teismą, o tik artimai širdžiai savo skausmus pasakojau... Kelis kartus kunigiuko gynėjas mėgino mane sulaukyti, tikrindamas, kad tas pasakojimas nieko bendro neturi su byla, vienok teisėjas jį sulaukydavo ir leido man viską išpaskoti. Visa laiką pasakodamas žiurėjau į kunigiuką, nes tarsi kokia nematoma ir neju-

čiama jėga laikė mano akis prirakinus prie jo. O jisai sėdi išbalęs, suakmenėjęs ir akis į aslą išmeigęs.

Skaudesniais vietas mano žuvančio gyvenimo ašaromis suvilgiau, nes, sakau, pasakojau ne kaipo atsitikimą, bet atvėriau savo širdį ir tarsi pačiam Dievui rodžiau savo skriaudas... Nepraleidau nepasakęs net to savo pasiryžimo nužudyti Mildą, kunigiuką ir save. Ir kuomet priėjau prie tos vietos, kur grįžau nuo senelio klebono su nauja, šviesia viltimi dar kartą laimingo gyvenimo pasiekti ir kokį vaizdą radau savo namuose, galutinai pravirkau... Žiuriu ir kunigiuko advokato akyse žiba ašaros, ir apysenė teismo stenografė braukia ašaras nuo blakstienų, o kunigiukas dar labiau susitraukė, lyg norėdamas pasislėpti nuo teismo akių, nes jautė, kad visi su panieka žiuri į jį. Dar kartą pažvelgiau į kunigiuką ir staiga užliejo mano krutinę pagiežos jausmas. Nejučiomis pakilau nuo kedės ir užbaigiau pasakoti paskutinę savo keršto sceną...

— Kadangi skundžiamasai papasakojau daugiau, negu ištikrųjų reikėjo, todėl man nebelineka nieko klausiti — pareiškia po ilgos pauzos mano advokatas.

Tuomet pakyla susimaišęs, susinervavęs kunigiuko advokatas ir pradeda manęs klausinėti:

— Ar Tamsta nesakiai pas Aukštapičio taikos teisėją, kad gailiesi, jog visiškai kunigo neužsmaugiai?

— Sakiau ir dabar galiu tai pakartoti! — atsakiau didžiausia neapykanta degdamas.

— O jei dabar sutiktai kunigą einant gatve, ar vėl jį pultai?

— Aš jo niekuomet nepuoliau einančio gatve. Bet jei pamatytiau jį su Milda, tai nežinau kaip pamatytiau...

— Teismas negali teisti žmogaus už tuos prasižengimus, kokius jis gali papildyti ateityje — pastebi teisėjas. — Teismas teisčia žmogų tik už papildytus prasižengimus, todėl nėra reikalo tardyti, ką jis gali padaryti ateityje.

Po šitokios teisėjo pastabos kunigiuko advokatas visiškai susimaišo ir pats nesuvokia ko daugiau klausinėti.

— Mat... aš norėjau... — graibosi jisai — teismui parodyti kokis didelis pavojus susidaro kunigui šitą užpuoliką išteisintus...

— Pakartuju, kad teismas negali nu-teisti žmogaus už nepapildytus prasižengimus — atsako pakeltu balsu teisėjas — ir šitokis Tamstos motyvavimas neprivalo ir negali turėti jokio šitakos į teismo nuosprendį.

Dar keleto klausimų jisai manęs paklausia, bet tie jo klausimai išdrikę ir menkos vertės ir tuomi mano tardymas baigiasi.

Sekancią pašaukia ponį Miller.

— Malonėk Tamsta pasakyti teismui, ką žinai apie šį įvykį — įsako jai mano advokatas.

— Apie susirėmimą kunigo su ponu Kanape, negaliu nieko pasakyti, nes tuokart nebuvau namieje. Viskas, ką aš galiu pasakyti, tai kad tą patį vakarą, apie šeštą valandą, kunigas atėjo į pono Kanapės namus. Pirmiausiai susitiko su jo žmona prieangyje ir truputį pasikalbėjo įėjo vidun.

Kunigiukas visas užraudęs neramiai pasijudino.

— Ar Tamsta nematei kunigo išeinant iš pono Kanapės namų? — klausia mano advokatas.

— Nemačiau, nes man buvo nesvarbu tai žinoti.

— Ar Tamsta negalėtai pasakyti, kaip tankiai kunigas lankėsi į skundžiamojo namus?

— Daug kartų mačiau kunigą ateinant ir išeinant iš pono Kanapės namų. Taipgi ponias Kanapienė man sakė, kad šitas jaunas kunigas yra jų namų artimas draugas...

— Kokiu laiku jis lankydavosi?

— Visuomet dienos metu, kuomet pono Kanapės nesimatydavo namieje.

Kunigiuko advokatas dar mėgina ponią Miller savo klausimais supainioti, vienok tas jai duoda tik daugiau progos kunigiuko besilankymą į mano namus dar aiškiau ir smulkiau nupiešti.

(Daugiau bus)

SLA. Auksinis Konkursas

SLA. YRA TIKRAS PA-JAMŲ ŠALTINIS.

Gaila, kad aš iki šiolei neturėjau progos susipažinti su Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Organizacijos įstatais, ko deliai į visus pastatytus klausimus ir nesu tiksliai atsakyti, o tik pabriešiu savo nuomonę, kuri pas mane susidarė, beskaitant SLA. organą „Tėvynė“ ir jame bendradarbiaujant.

1. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra didžiausia Amerikos lietuvių organizacija, grynai tautiniais pamatais — stovinti už Lietuvos Nepriklausomybę. Iš to jau aišku, kad SLA. turi vienyti visus Amer. lietuvius, pilnoj to žodžio prasme, nevaržant sąžinės laisvę — sąžinė gali būti skirtinga, bet tautybės jausmas vienodas. Tą turi atsiminti kiekvienas lietuvis, atplėštas nuo savo motinos Lietuvos, jog tik vienybėje — galybė.

2. Kaip Dangui, taip ir ant žemės — kaip Lietuvoje, taip ir Amerikoje, vieni gerai gyvena, kiti badauja; vieni serga, kiti linksmi; vieni gema, kiti miršta; duondavys šeimynos narys atsiskiria su šiuo pasauliu. Šie, augščiausiai pamėnėti atsitikimai, ar nepriverčia Amer. lietuvius, atskirtus toli nuo savo brolių, seserų, genčių, kurie nelaimėse galėtų teikti materialę pagalbą, susidomėti SLA. organizacija, kuri stengiasi Amer. lietuvių socialią gyvenimą išlyginti ir reikale suteikti pagalbą savo nariams, kuomet jų eksistencijai grėšia pavojus. SLA. organizacija yra tikras pajamų šaltinis ligoje, įgyjamas viasai neužėciai, nes vienas kiltas centas atlieks, duoda galimybės užsimokėti reikalaujamą nario mokesnį. Mirusio SLA. organizacijos nario šeimyna gauna pomirtinių pinigų. Kiekvieno yra pareiga — nedaleisti savo viengėnčiams kėsti šaltį, badą, prašyti išmaldos, apaleisti pašėpimui. Kaip lenkai rupinasi lenkais, rusai — rusais, — taip lietuviai, susibūrę į drauge, turi teikti pagalbą lietuviams. S. L. A. org. jėgomis, į kurią pareiga kiekvieno lietuviu stengtis pakliuti, steigiama mokykla, labdarybės įstaigos, prieglaudos namai ir tt. savo viengėnčiams.

3. Amerikiečiai skaitomi kulturinga tauta — neturi nuo jų atsilikti lietuviai-amerikiečiai, neturi tarpe lietuvių būti nesupratusių, bemokslų, nemokančių skaityti, nei laiško parašyti. SLA. organizacija, steigdama mokyklas, paskaitas rengdama naudingais klausimais, teikdama dovanai kiekvienam savo nariui didelį savitraštį, savo organą „Tėvynė“, kuriame yra žinių iš viso pasaulio, o ypač iš Lietuvos ir šiaip naudingų kiekvienam pasiekimų ir lavinančių straipsnių, politikos žinių — duoda galimybės kiekvienam savo nariui kultūrėti, susiprasti; duoda galimybės blaivesnėm akim išvysti pasaulį pilnoj jo nuogumoj.

Per SLA. org. didesnių teisių iganama.

4. Visiems gerai žinoma, jog Amerika laike šio Didžiojo pasaulinio karo, dėka kurio lemta buvo ir mūsų Tėvynei-Lietuvai prisikelti iš šimtamečio letargo miego ir iškovoti sau Nepriklausomybę — lošę kuone sprendžiamą rolę tautų atgimime. Sprendimas ėjo Lietuvos naudai, kuomet už tą valstybę užtarė kas nors žodį. Galingas SLA. vietinetas, beabejo, turėjo nemažą įtakos Lietuvos pripažinime „de jure“ Suvienytomis Šiaurės Amerikos Valstybėmis be jokių sąlygų. Tos organizacijos galingas balsas paveikė. SLA. organizacijai sustiprėjus, — lošdar didesnę rolę politiniame gyvenime. Apart moralės paspirties, SLA. org. teikė nemažą medižiaginę paspirtį Lietuvai, sunkiose jai valandose, rinkdama aukas.

5. SLA. organizacija dalinasi į kuopas. Kuopos turėtų rengti vakareljus, šokių, paskaitas, — kuriuos SLA. nariai būtų, jei ne visai dovanai, tai labai pigiai įleidžiami, kad tuomi pabriežius prieš kitus SLA. narius privilegijas ir teikiama visur jiems pirmenybę. Tas, mano nuomone, turėtų sudominti nepriklausančius lietuvius į SLA. ir paragintų greičiau prisirašyti. Rengiant paskaitas, daboti stropiai, kad temos atitektų amerikiečių lietuvių psichologijai. Kiek man yra žinoma, tai amer. lietuvių sudaro daugiausia darbininkų klasę. Taigi ir paskaitos reikia jiems pritaikinti, kitaip pasisekimas gali būti mažas. Be to, temomis gali būti: „Apie mandagumą“, „Pirmos Lietuvos gyvavimo dienos“ — ši tema manau pritaikytų daug klausytojų, nes kiekvienam rupi ir idomu savo Tėvynės vargai, karžygiškumas ir istorija atgimimo — tik reikia gerai žinančiam dalyką tai nupiešti; „Ar verta prigulėti prie kokios nors organizacijos“, — šioj temoj visai nejučiomis galiama pabriežti SLA. privalumus; „Lietuvos dabartinis gyvenimas“ ir tt. Iš tų mienėtu temų net galėčiau aš kokią vieną paruošti — parašyti mažą referatą. Kiti, visiems žinomi budai, — agitacijos, mingai, brošiūros ir tt. Nors dalinai jau atgyvenę ir maža kas tiki, nes žmonės dabar realistai ir aiškiai, kaip ant delno, jiems reikia parodyti SLA. privalumus.

6. SLA. organe „Tėvynė“ reikėtų juokų skyriaus — būtų įvairiau; kiekvienas skaitytu su pamėgimu ir sveikai nusijuoktu; juokais išreiškiama karti tiesa; ir amer.-lietuviams darbininkams suteiktų ramias poilsio valandas juokų skyrių bevartant.

J. Viliušis,
Stud. Mat. Gamtos fak.
Kaunas, 2—20—23.

Konkurso Darbuotojų Pareiškimai

— Ligi šiol man sekasi neblogai Auksiniam Konkurse dar

buotis — rašo 211 kp. org. Zig. Karkauskas iš Mahanoy City, Pa. — Jau turiu prirašęs 30 naujų narių. Dauguma sako, kad dabar peršalta rašyti prie organizacijų, o kuomet atšils, kolonijose didesnę dirva tokiamei visam šimtas ant karto žada prisirašyti. Turiu širdingai visiems mūsų kuopoms nariams už pagelbėjimą man darbuotis!

Matyt brolis Karkauskas nejuokais eina prie „subytinimo“ Springfieldo organizatoriaus p. Jurkonia. Butų gerai, kad brolis Karkauskas kol šalta pasipirtų pirmyn, nes kuomet atšils ir brolis Jurkonia savo darbuotės davinis paskelbs, tai gal iš pasidaryti visai karšta.

— Malonėkite ir mane įrašyti į Auksinį Konkursą — rašo 177 kp. org. Feliksas Beržanskas iš Milwaukee, Wis.—Stengisiuosi šiek tiek mūsų organizacijai pasidaruoti.

Jei tik brolis Beržanskas stengsis, tai ir pasidaruos ir net daugiau, negu „šiek tiek“ — dar gali net ir kitus organizatorius pralenkti.

— Kuomet buvo paskelbta Auksinis Konkursas, tai aš nei nemaniau jame dalyvauti, nes mūsų kolonija visai maža — rašo 267 kp. org. Stasys Misiukevičius iš Wyoming, Pa. — Bet neiškentęs pakalbinau vieną, kitą prisirašyti prie SLA. ir taip visai netikėtai prirašiau 5 naujus narius, kuriuos prisuoniau į Centrą. Dabar jau vėl turiu 2 nauju nariu ir keletą pasižadėjusių greitu laiku prisirašyti prie SLA. Todel dabar noriu įstoti Auksinį Konkursą ir šiūmi mieldžiū mane įregistruoti į Konkurso darbuotojus. Žinoma įregistruosim! Ir prirašiau keliasdešimt naujų narių!

kur-gi neįregistruoti tokių dar-

buotojų, kurie pradeda darbą su tokia gera pradžia. Ir dauguma SLA. organizatorių bijo pradėti darbą vien delto, kad maža kolonija, o tankiausiai mažose kolonijose didesnę dirva tokiamei visam šimtas ant karto žada prisirašyti. Turiu širdingai visiems mūsų kuopoms nariams už pagelbėjimą man darbuotis!

— Ligi šiol dirbau ant naktų, tai neturėjau progos susidurti su broliais lietuviams — rašo 114 kp. org. Stasys Šiugžda iš W. Hazleton, Pa. — Bet Dzeivuliui padedant mane pastatė dabar dirbti ant dienų, todėl dabar tikiuosi turėti daugiau progos susidurti su lietuviams ir jei Dzeivulis padės, tai gal pasiseks daugiau naujų narių gauti.

Labai gerai, jei brolis Šiugžda tikisi, kad jam Dzeivulis prirašins naujus narius į SLA. Vienok mes jam patartume, kad jisai pats pasirupintų tuo darbu, nes tuomet ir jam pačiam, ir organizacijai būtų daugiau naudos. Ligi šiol dar mums ne teko pastebėti, kad Dzeivulis nors vieną naują narį būtų prirašęs prie SLA.

— Šiūmi pranešiu, kad darbas sekasi neblogiausiai — rašo 9 kp. org. D. Mikūžis iš Divernon, Ill. — Pasidarbavęs per 3 savaites gavau keletą naujų narių ir trumpoje ateityje tikiuosi daugiau gauti.

— Ir kodėl negausi, kuomet darbuojasi! Kiekvienas naudingas darbas atneša pageidaujamą daavinį ir jei tik brolis Mikūžis nepatingės ir toliaus pasidaruoti, tai sekantis jo pranešimas bus visiška kitokis. Jis tuomet sakys: „pasidarbavęs prirašiau keliasdešimt naujų narių!“

tik visiems lietuviams nauda ir SLA. pelnas, bet ir pats A. B. galėtų prakalbas rėžti, jei kas tik jo klausytu.

Taigi, matote, kaip reikia „komentaru“ prie minėto straipsnio. A. B. pripažįsta faktą, kad komunistai lenda į SLA. Jis duoda suprasti, kad jie bus visi priešingi J. Taunio įvardytiems SLA. tikslams, kurie tikslai nėra sukritikuojami. Tai ką jie veiks toje organizacijoje, jei A. B. rašo ilgiausį straipsnį prieš Vitaitį delto, kad tas permatydams jų žioplumą, mano, kad jie blėdį atneš organizacijai? Jei jie nenorės duoti pašalpą ligoje, pomirtinių, nenorės pelningai investinti SLA. pinigų, nerems lietuvių, norinčių įsigyti nuosavybę, nerems visuomeniškų namų statymą — tai kurių galvų jie ten veiks? Kur jie dės SLA. pinigų?

Vyt. Širvydas.

LIETUVYSTĖ IR DARBININKISKUMAS.

Kaip pasirodo, tai SLA. nariai vis daugiau ir daugiau eina prie tos teisingos minties, kad mūsų Susivienijimas liautųsi būti aklojo patriotizmo skleidėjas ir buržuozijos raminties klasiiniais darbininkų reikalais. Tokis narių nusistatymas labai erzina kai kuriuos mūsų „tėvyninai“ ir jie golvotu šaukia, kad komunistai nori SLA. įdą pavartoti Rusijos reikalams ir jog tie patys „šelmiai“ nori sugriauti patį Susivienijimą. Nuo tokių isteriškų šauksmų neatsilieka ir „Tėvynės“ redaktorius.

Nors šis rašinėlis bus priešingas „Tėvynės“ redaktoriaus nuomonei, bet aš tikiu, kad jis bus tiek mandagus, kad duos man, kaip SLA. nariui, išreikšti mintis šiame klausime. „Tėvynės“ No. 7 redaktoriaus bent keliuose ilguose straipsniuose šaukia „karaul“, nes Susivienijimą gal užkariaut susipratę darbininkai. Bet ramindamas save, kad toks pavojus negalimas rašo: „Kad nors SLA. sudaro beveik išimtinai darbininkai, vienok iš jų yra didelė didžiama tikrais lietuviams ir todėl jie nepakės, kad kas nors užsimanys SLA. organą paversti Rusijos organu ir SLA. pinigų mėtys Rusijos reikalams, nežurint kas SLA. Pildomojoj Taryboj nebūtų. Apart to, didelė didžiama SLA. narių, kaipo darbininkų, savo reikalų apgynimą mato ne vien komunizme. Jie žino, kad darbu žmonių buvo pagerinimo kovoje svarbiausį vaidmenį vaidina apšvieta. Pagaliaus, ne viena tik komunistų partija darbininkų reikalais rupinasi — jais rupinasi ir kitos lietuvių partijos.“ Toliaus redaktoriaus kalba apie įstatymus ir išplusta sąmoningus darbininkus bauriausiu budu.

Čia pažūrėkime, ant kiek pas SLA. organo redaktorių yra supratimo ir nuosakumo. V. Pild. Taryba mūsų sumokamus centus tenai įvesdina, tai aš nei kiek nedrebu del jų saugumo. Kiek žmogui yra smagu-mo turėti nuosavius namus, lai A. B. paklausia tų komunistų, kurie pasipirko namų Richmond Hill ir East New York sekcijoje. Jie spiautų A. B. i veidą, jei jis bandytų tą jiems išrodyti, kad jų investentas buvo „pinigų aikvojimas.“ (Kam taip toli eiti! p. A. B. gali pasiklausti „Lithuanian Co-operative Publishing Society, Ins., kurios leidžiamos „Laisvės“ redakcijoje ir jį jaisai pats sėdi, ar šita bendrovė sau namą pirkosi vien tuo tikslu, kad pinigų eikvoti? „Tėv.“ red.). Jei S. L. A. padėtų tiems lėpšiams brooklyniečiams savo nuosavią svetainę pastatyti, tai būtų ne-

delis darbininkų klesos. Todel „Tėvynės“ redaktorius nepažymėjo tų Lietuvos valdžios nuopelnų, kur išdraskė darbininkų partijas ir unijas, kiek uždarė darbininkų laikraščių ir kiek nukankino ir išžudė Lietuvos darbininkų. Pagaliau, kiek darbininkų yra sukimstų Lietuvos kalėjimuose, o jų yra tukstančiai. Tai kodėl pus tų Lietuvos valdžios „nuopelnų“ nepaminėjote? O gal tai tokie kruvini darbai nėra lietuviški, nors ir atdiktai lietuviškų budelių? Mes darbininkai, sudarydami išimtinai SLA. turime teisę reikalauti, kad mūsų Susivienijimas tarnautų mums patiems, o ne mūsų priešams!

M. Pukis.

Redakcijos pastaba. Beabejonės dauguma SLA. narių nusistebės, kad mes šį p. Pukio straipsnelį dedame „Tėvynėn“, kuris išimtinai apastalauja vien komunistų partijai. Vienok mes jį laikome labai karaktėringu rašinėliu, kuris aiškiai vaizduoja sudavatkėjusių istoriškų ideologiją ir aiškiai pasako komunistų tikslus linkui SLA. todėl mes jį talpiname net neatsiudami kalbos ir su visais „perlais“, kad nenustotų savo originališkumo.

Daryti pastabas į visas nešąmones, kiek čia jų prisneka p. Pukis, būtų dar didesnę nešąmonė. Norime pastebėti tik tiek, kas liečia mūsų organizaciją. Šiame straipsnyje p. Pukis aiškiai pasisako kurio tikslu komunistai veržiasi prie S. L. A. valro. Tas tikslas yra aiškus: mes, komunistai, esame pasaulyje viskas, mes vieni esame susipratusiai darbininkais, mes vieni rupinamės darbininkų klesos reikalais, mes vieni skleidžiame apšvietą, žodžiu, tik mes vieni turime teisę gyventi, todėl ir SLA. turi tarnauti mūsų tikslams ir mes einame prie to, kad SLA. pavertus mūsų „garbingos“ partijos vasalu!

Vienok p. Pukis ir jo vienimčiai užmiršta, kad SLA. sukurtas visai ne tuo tikslu, kad jis tarnautų kuriai nors partijai. Jo pagrindiniai tikslai yra: apdrauda, pašalpa, labdarybė ir apšvieta ir ne tokia apšvieta, kuri skiriama vien partijai pagandai ir davatkų auklėjimui, bet apšvieta pilnoje to žodžio prasme, kuri auklėja ir tobulina žmogaus protą, kuri suteikia reikalingų žinių visais puseis gyvenimo klausimais. Pagaliau, SLA. turi tarnauti visiems savo nariams lygiai, nei žiurint jų įsitikinimų ir todėl jis negali tarnauti nei „susipratusiems darbininkams“, nei „ak lajamjam patriotizmui“, nei „buržuazijai“. SLA. turi užbrizęs savo įstatuose tikslus ir nuo tų tikslų negali pasitraukti.

Kuriuo budu p. Pukis mato galimybės suukti: „...turime teisę reikalauti, kad mūsų Susivienijimas tarnautų mums patiems, o ne mūsų priešams“, tai tą tik jis vienas težio. Kokiems-gi pagaliau jusų priešams SLA. tarnauja? Nejauci p. Pukis tuo norėtų pasakyti, kad SLA. daugiau niekam našalpos ir pomirtinių nemokėtų tik komunistams? Kokią kitą tarnybą SLA. atlieka darbininkų priešams?

Kas liečiasi „tarnavimų buržuazijai“, „budelių“, „kaikėjimų“, „kankinimų“, „persekiojimų“ ir kitų „baisenybių“, tai yra neįsėgijais darbininkų reikalų. Juk šukavimas už tokią tėvynę, kame viešpatauja nuozmi išnaudojimo ir pavergimo darbininkų tvarka, kur valdžia tarnauja buržuazijai, tai reiš-taus faktiniai prisidėti prie buržuazijos rėmimo ir išėiti prieš darbininkų klesos reikalus. Juk tikrais lietuviams, kurie remia darbininkų žvilgsniu — kaip Lietuvos, taip ir kitų buržuazinių šalių valdžios, tai yra bu-

S. L. A. REIKALAI

KOMUNISTŲ BAILE.

(Žemiau telpas straipsnelis bus vo pasiaustas į „Laisvę“, kurio Nr. 45 vienas iš jos redaktorių nekilgiusia nurašė apie SLA. tikslus, visus juos pasmerkdamas. Bet jau turiu ant rankų Nr. 55, o jo patalpino nebuvu. Tat spēju, kad nei nebus. Lai SLA. nariai pasiskaito A. B. straipsnį ir mano, ir lai gerai pagalvoja apie komunistų vadų drąsumą ir gudrumą. J. D. Taunio žodžius, kuriuos A. B. pabraukia ir pasmerkia, jis cituoja šitaip: „SLA. gaivina lietuviystę, šelpia nelaimėje paktekusius, savo brolius lietuvius rašytojus, teikia stipendijas trokštantiems pasiekti augštesnį mokslą, duoda progos (pavyzdale paškolos) lietuviams įsigyti kiek didesnę nuosavybę, k. v. svetainę pasistatyti, ukę nusipirkti ir daug kt.“ Ir A. B. delei to sako: „Jokių komentarių nereikia. Ačiū Taunui, kad jis pasakojo S. S. nariams, kur jų sudėti centai išaikvojami.“ Šitą turėtų įsitėmyti visi SLA. nariai.)

Budamas SLA. nariu negaliu praleisti A. B. straipsnio „Laisvėje“ Nr. 45, vardu „S. L. A. organo redaktoriaus desperacijoje.“ Jis labai negudriai užsibaigia. Pirmoje daly, kur kalbama apie buržujus ir proletarus, nieko negalima nei pridėti nei atimti: čia paprastas liebeliavimas to, ko žmogus negali kritiškai suminti. Tokis liebiavimas užvaldo žmonių, kuri tingi protauti ir tikrai suimti kaip dalykai stovi. Diskusavimas klausimui ar SLA. organo redaktoriaus yra buržujus ar ne, būtų bergždžias, nes iš-eity: „čort svojo, a pop svojo.“

Be pasuktinėje daly gražiai pasirodo, kaip komunistai nemoka ekonomiškai protauti. Matyti neseka Lenino įsakymo: „Bukime pirkliais“. Rašėjas pabraukia J. Taunio žodžius (til-

pusis „Tėvyje“ Nr. 7) ir sako: „Jokių komentarių nereikia.“ Kodėl neišvystyti tėmos toliau? Pritruko drąsos?

Šelpimas narių ligoje ir mirtyje nėra „pinigų aikvojimas“, kaip rašėjas sako, bet yra SLA. vyriausias tikslas. Jei komunistai delto veržiasi į SLA, kad tą „aikvojimą“ sustabdyti — well, tegu veržiasi. Toliau, jei šelpimas lietuvių rašytojų ir moksleivių yra aikvojimas pinigų, kurį komunistai mano sustabdyti, tai jie pasistato save į kvailą padėtį. Jei SLA. nebūtų „aikvojęs“ tų pinigų tokiems tikslams, tai nebūtų buvusi išleista ta Petro Kriaušaičio gramatika, iš kurios, beabejo, ir pats A. B. pramoko lietuviškai taisykliškai rašyti.

Dar toliau, anot A. B. „aikvojimu“ esąs ir skolinimas S. L. A. pinigų lietuviams del morgičių. Čia jau nebe logiška klaida, bet ekonominė. Reikia žinoti, kad morgičių investentas, prie dabartinės sistemos, yra vienas iš pelningiausių saugiu, investemtų. Ir jei SLA. Pild. Taryba mūsų sumokamus centus tenai įvesdina, tai aš nei kiek nedrebu del jų saugumo. Kiek žmogui yra smagu-mo turėti nuosavius namus, lai A. B. paklausia tų komunistų, kurie pasipirko namų Richmond Hill ir East New York sekcijoje. Jie spiautų A. B. i veidą, jei jis bandytų tą jiems išrodyti, kad jų investentas buvo „pinigų aikvojimas.“ (Kam taip toli eiti! p. A. B. gali pasiklausti „Lithuanian Co-operative Publishing Society, Ins., kurios leidžiamos „Laisvės“ redakcijoje ir jį jaisai pats sėdi, ar šita bendrovė sau namą pirkosi vien tuo tikslu, kad pinigų eikvoti? „Tėv.“ red.). Jei S. L. A. padėtų tiems lėpšiams brooklyniečiams savo nuosavią svetainę pastatyti, tai būtų ne-

delis darbininkų klesos. Todel „Tėvynės“ redaktorius nepažymėjo tų Lietuvos valdžios nuopelnų, kur išdraskė darbininkų partijas ir unijas, kiek uždarė darbininkų laikraščių ir kiek nukankino ir išžudė Lietuvos darbininkų. Pagaliau, kiek darbininkų yra sukimstų Lietuvos kalėjimuose, o jų yra tukstančiai. Tai kodėl pus tų Lietuvos valdžios „nuopelnų“ nepaminėjote? O gal tai tokie kruvini darbai nėra lietuviški, nors ir atdiktai lietuviškų budelių? Mes darbininkai, sudarydami išimtinai SLA. turime teisę reikalauti, kad mūsų Susivienijimas tarnautų mums patiems, o ne mūsų priešams!

nais. Ant galo norėtusi paklausti, kada „Tėvynės“ redaktorius „smerkė darbininkškas organizacijas ir kėlė į padanges tautiškas — buržuazines“ ir kada išplūdo sąmoningų darbininkų bauriausiu budu? Matyt p. Pukis arba visai neskaityto „Tėvynės“, arba skaitydamas viską supranta atbulai. Pasakyti teisybę apie vienos ar kitos organizacijos darbus arba pakartoti komunistų vadų žodžius, dar nereikia jokio „plūdimo.“

Ant kiek lietuviams komunistams rūpi Lietuvos reikalai, tai tą kuoaškiešiusi įrodo komunistų atsišaukimas Klaipėdos klausimu.

IS SLA. KUOPŲ DARBUOTĖS

114 kp., W. Hazleton, Pa. Kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko kovo 3 d., kurį atsilankė beveik visi kuopos nariai. Visų pirma S. Siugžda įneša, kad 114 kuopa prisidėjo prie SLA. 7-to apskrčio. Tuojaus pasipylė visoki protestai ir už prisidėjimą balsavo 3 nariai, o prieš balsavo 4 nariai. Kiti visai susilaikė nuo balsavimo, matyt jie sutiko prisidėti prie 7-to apskr.

Toliaus buvo įnešta surengti prakalbas. Bet ir čionai nebuvo galima apseiti be riksmų. Gaila, kad kuopos pirmininkas leidžia tokiems neprasturburiniams burnoti ant kitų SLA. narių ir ant Pildomosios Tarybos. Vienok po ilgų diskusijų prieita prie susipratimo ir pagaliau pasirodė, kad 114 kuopa finansiškai yra per silpna, kad viena galėtų surengti prakalbas, todėl nutarta išrinkti komisija iš 2 narių, kuri pasitartų su SLA. 45 kp. ar nebūtų galima bendromis jėgomis surengti prakalbas. Į komisiją įėjo S. Siugžda ir B. Zikus. Komisija tą patį vakarą nuvyko į 45 kp. susirinkimą, vienok jau susirinkimas buvo užbaigtas ir atrasta tik kuopos valdyba, kuriai buvo telefonu pranešta, kad paklauskite komisiją 45 kp. valdybos mandagiai sutiko, išskyrus keletą narių, kurie pradėjo rugoti, kad 114 kp. nariai skelbia „Tėvynėje“, jog Hazletono kuopos nieko neveikia, todėl nėra reikalo mums dėtis su 114 kp. Vienok po ilgų diskusijų ir čia buvo prieita prie galutinio susitarimo ir nutarta kreiptis prie SLA. 7-to apskr., kad jisai surengtų prakalbų maršrutą ir paskirtų gerą kalbėtoją Hazletono kuopoms, kurios su mielu noru pasirūpins svetainę ir atliks viską kas tik reikalinga prakalbų surengimui. Tiesa, 114 kp. dar nepriguli prie 7-to apskr., vienok turū vilties, kad trumpoje ateityje prisidės, nes esu kalbėjęs su darbuštesniais kuopos nariais ir jie tam pritarė.

Todėl šiuomi, varde 114 kp., meldžiū 7-to apskrčio valdybos, kad būtų pradėta vykinti prakalbų maršrutą ir apie tai pranešti abiem Hazletono kuopom per jų sekretorius, arba galima kreiptis į S. Siugžda, 307 Ridge Ave., W. Hazleton, Pa. Pradėkite gerbiameji budinti SLA. kuopas prie darbo, o iš to bus nauda organizacijai. Taipgi pa geidaujama, kad tokis maršrutas būtų surengtas kuogreičiausiai.

Dar kartą noriu pastebėti 114 kp. valdybai, kad dētų pastangų sustabdymui nekurių mūsų kuopos narių negražių kolonių ir bereikalingų keiksmų ant Pild. Tarybos ir net pačios organizacijos, nes tas kenkia organizacijai. Ankščiau ar vėliau busi priverstas tokių narių vardus pranešti Centriui, jei nenustos taip elgtis, ir su jais bus pasielgta sulig SLA. įstatų. Kuomet toki nariai kuopos oficialiuose susirinkimuose taip elgiasi, tai tas daro blogą

įspudį ant naujai įstojusių kuopų narių ir ne vienas jų pamano, kad juos apgavimai prirašyta prie organizacijos, kurios ir seni nariai net kuopos susirinkimuose tą organizaciją susirinkimuose ir tolimesnis organizatoriui darbas tuo budu užkertamas. Todėl visi vienu balsu pasakykime: gana tokio elgimosi ir toki dalykai mūsų kuopoj tegul daugiau nesikartoją!

S. Siugžda.

82 kp., Pana, Ill. Sekretoriaus raportas už 1922 m.

Nuo sausio 1 d., 1922 m., iki sausio 1 d., 1923 m., nariai sumokėjo viso \$746.41. Į Centrą pasiūsta viso \$696.14. Kuopai liko \$50.27. Centras išmokėjo SLA. 82 kp. nariams: pomirtinė velionė Jievos Matulaitienė \$300; pašalpu ligoje išmokėta 4 kuopos nariams \$124. Viso Centras išmokėjo 82 kp. \$524. Apart to, dar 3 sirgusiems kuopos nariams pašalpos ligoje ne išmokėtos.

Kuopos stovis nariais: su 1922 m. narių kuopoje buvo 48; prisirašė prie kuopos 7 nauji nariai; 2 nariai persikėlė į 158 kp. ir vienas mirė. Su pradžia šių metų kuopa pilnų narių turi 52.

Kuopos finansinis stovis: išmokėta — finansų sekretoriui \$12; užrašų sekr. \$3; už svetainę 1922 m. \$15; auka Petriui Klepeckui \$7.08; už vainiką velionei Jievai Matulaitienei \$10; už guzikutį \$1.10; už kaucijas ir visas kitas išlaidas \$22.78. Viso išmokėta 1922 m. \$70.96. Su 1 d. sausio, 1923 m., pilnas kuopos turtas išneša \$40.92. V. Adomaitis — fin. sekr.

308 kp., Zeigler, Ill. Kovo 4 d. kuopa buvo surengusi prakalbas. Kalbėjo V. Andrusis iš Cicagos. Pirmoj daly savo kalbos išdėstė kritingą Europos padėtį, kurį gali privesti prie didesnio pasaulinio karo. Tam pekliškam žmonių žudymo darbiui tiktai gali pastoti kelią darbininkų klesia, jeigu jie visi išvien neklausis imperalistų komandos ir šalių valdyboms paims į savo rankas, sako kalbėtojas.

Antroj temoj kalbėjo apie reikalingumą darbininkams organizuoto veikimo ir išdėstė SLA. naudingumą, kaip pašalpos organizacijos. Nurodė, kad ne tik pavieniai žmonės turi stoti į SLA., bet ir ištisos pašalpinės draugijos turi dėtis, nes Susivienijimas neša naudą, kaip materialę, taip ir dvasinę. Kalba žmonėms patiko. Pertraukoj buvo renkamos aukos del padengimo iškaščių. Surinkta \$15.79. Žmonių buvo daug atsilankė ir visi patenkinti prakalba.

M. Sargas.

SLA. NAUJOS KUOPŲ VALDYBOS 1923 METAMS.

60 kp., Grand Rapids, Mich. K. Pašluosta — pirm., J. Lapinskas — vice-pirm., J. Jauodeika — prot. sekr., A. Daukšas — fin. sekr., K. Mečionis — ižd., A. J. Bernotas — org.

62 kp., Lorain, Ohio. K. Samuolaitis — pirm. ir ižd., A. Tamašauskienė — vice-pirm., M. Navickas — prot. sekr., A. Kerutis — fin. sekr., J. Zienuis — ižd. glob.

63 kp., Chicago, Ill. A. Maciukevičius — pirm., A. Ramonas — vice-pirm., B. Barniškis — prot. sekr. ir org., P. Pivoriunas — fin. sekr. ir org., M. Maciukevičienė — ižd., J. Sabaliauskas ir M. Atkucevičienė — ižd. glob., Dr. I. E. Makaras — d-ras-kvot.

64 kp., Baltimore, Md. J. Bajoras — pirm., V. Trei-

nis — vice-pirm., T. Milunaitis — prot. sekr., V. Čepaitis — fin. sekr., ižd. ir org.

68 kp., Lee Park, Pa. Florus Amšejus — pirm., F. G. Kupstas — sekr., J. Jusbanis — ižd., Pranas Narusevičius ir Petras Voitekunas — ižd. glob.

70 kp., Cliffside, N. J. M. Burokas — pirm., K. De-renčius — prot. sekr., K. A. Bukaveckas — fin. sekr., V. Stasiukaitis — ižd., M. Mažeika — org.

72 kp., Plainville, Pa. J. Audzevičius — pirm., A. Biliauskas — vice-pirm., A. Mi-lius fin. sekr., A. Volungevičius — prot. sekr., P. Radzvilavičius — ižd., M. Stravinskis — org.

74 kp., So. Chicago, Ill. J. Statkevičius — pirm., K. Miknius — vice-pirm., J. Trijonis — prot. sekr. ir org., L. Brazdeikis — fin. sekr., A. Po-cius — ižd., P. Almanas — ižd. glob., Dr. A. J. Tananevičius — d-ras-kvot.

77 kp., Rockford, Ill. P. Aleksynas — pirm., A. Simonis — vice-pirm., P. A. Deltuva — prot. sekr., A. Savickas — fin. sekr., K. Petkevičius — ižd., Dr. O'Donnell — d-ras-kvot.

82 kp., Pana, Ill. A. Laukaitis — pirm. ir org., O. Mičiulienė — vice-pirm., V. Adomaitis — prot. ir fin. sekr., K. Butkauskas — ižd., M. Prancevičius ir K. Pažėra — ižd. glob., Dr. J.M. Little — d-ras-kvot.

85 kp., Edwardsville, Pa. J. Jonelionas — pirm., K. Na vadvarskis — vice-pirm. ir org., F. Mazurkevičius — prot. sekr., J. Parulis — fin. sekr., J. Kalitavičius — ižd., A. Urbonas — marš., A. Dirke ir K. Cieclauskas — ižd. glob., Dr. S. H. Rinkevičius — d-ras-kvot.

87 kp., So. Omaha, Neb. A. Jukelis — pirm., J. Armoskus — vice-pirm., J. Šilinskas — prot. sekr., V. Poškienė — fin. sekr., P. Kliujnas — ižd., N. Kuizinas — org., D. Mažeika — marš., I. Nevidomskas, O. Žalpinis ir M. Šukienė — ižd. glob., Dr. J. J. Kauckis — d-ras-kvot.

88 kp., E. St. Louis, Ill. L. Bukauskas — pirm., J. Paulauskas — vice-pirm., J. Čeponis — prot. sekr., J. Gurčius — fin. sekr. ir org., J. N. Žičkus — ižd., P. Majauskas — marš., S. Pečiulis, J. Gegužis ir M. Bitautas — ižd. glob., Dr. O. W. Knewitz — d-ras-kvot. (Daugiau bus).

SVARBIOUS PRAKALBOS! —Rengia—

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 129 Kuopa Trečiadienyje, Kovo (March) 21 d., 1923 metuose, J. H. Rašinskis Svetainėje, 729 W. 18-th Street, arti S. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Pradžia 7:30 val. vak. Šiuose prakalbose bus gausios kalbėtojai, kurie išaiškins ką reiškia Susivienijimas Lietuvių Amerikoje ir kokią naudą duos Amerikos lietuviams ir tam panašiai. Tuomi visiems lietuviams yra didelė svarba žinoti, kas tamstų ateityje yra naudinga.

Visi lietuviai be skirtumo lities, tikėjimo ir pažvalgy malonėkit atsilankyti ant prakalbų, iš kurių turėsit sau naudą.

Kviečia Komitetas. Pastaba: Įžanga veltui ir jokių aukų nebus renkama.

Geriausio CIGARETŲ

Dr. IGNOTAS STANKUS 1210 S. BROAD ST., PHILADELPHIA, PA. LIETUVIS DAKTARAS IR CHIRURGAS.

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO SEIMYNOS SVEIKATA.

Nuo niežtančių išberimų vartojant SEVEROS ESKO

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

CUNARD 2,310 LIETUVIŲ

gali atvažiuoti į Amerika pradedant ateinančių mėnesi. Cunard patarnavimas yra greičiausias tavo giminiams atvažiuoti į Amerika. Žmonės turėdami Ameriką bilietus gali ant syk išvažiuoti, nes Cunard laivas plaukia iš Europos beveik kasdiena.

NAUJAUSIA, LABIAUSIAI PATOBULINTA MUZIKALINĖ SVEICARIŠKA DEŽUTĖ TIKRAI IMPORTUOTA

Tikrai busi nustebintas ir sužavėtas, išgirdęs stebėtiną muziką iš šitos naujai patobulintos Muzikalinės Dežutės, tik ką importuotos iš Sveicarijos. Tai yra stebuklingas Muzikalinis Instrumentas, labai tvirtai padarytas ir turjis labai ašikū toną. Ji griežia kaip ir gramafonas, bet dailiau ir skaidriau. Jos plieniniai rekordai nesumusis. Tai yra labai aukštos rūšies Muzikalinis Instrumentas, jis griežia tiktai paprastu už sukimu motorėlio. Jis griežia stebėtinai dailius melodijas, pagamintas garsių artistų ir orkestrų. Padarytas iš geriausios medžiagos su didžiausia dome ir akuratumu. Labai tvirtai padirbtas ir io plieniniai rekordai užtikrina ilką amžiu. Jis išlaikys per visą tamstos gyvenimą. Dežė yra padaryta iš geriausio ir ilgaži išlaikytu medžio, artistiniai išdabinto. Labai dailius ir parankus. Je plieninių rekordų duodama visiška dykai su kiekvienu muzikalinu instrumentu. Tikrai per šį mėnesį. Pasinaudok šituo nepaprastu pasiūlymu,—siųsk savo užsakymą tuojau ir gauk visą 12 rekordų. Atsiųsk tiktai \$0c., padengimui persiuntimo išlaidų ir balansa \$1.45 apmokėsi kaip Muzikalinę Dežutę ir 12 Rekordų bus tau pristatyti. Visiškas pasitenkinimas yra garantuotas, arba pinigai bus grąžinami. Rašyk šiandien. UNION SALES COMPANY, 15 S. Desplaines St., Dept. 30. CHICAGO, ILL.

PRANESIMAS Aktorius Karuza, jau daug metų rodo teatrus. Šiuomi tarpū lošia New York'e ir aplynkės miestuose angliškuose teatruose. Neuzigo rody's Bostono teatruose, todėl parodys, draugystės ir susirinkimai gali pasinaudot proga pasikviesdami jį. Rodau magijas ir juokingus šėšėlius pagal naują išradimą. Teatru sutaikysiu pagal jus išgalę. Namų adresas: THE KARUZAS, 2009 Carey Way, Pittsburgh, Pa.

Svedijos Amerikos Linija Į LIETUVĄ

Greitas pasażierinis kelias nuo NEW YORKO iki LIEPOJAUS per Gothenburgą, Svediją. Pasażieriai bus transferuoti ant jurių tiesiai į Liepoją.

S. S. KUNGSHOLM KOVO 31, GEGUŽES 5

S. S. DROTNINGHOLM BALANDŽIO 14, GEGUŽES 12

S. S. STOCKHOLM BALANDŽIO 26, GEGUŽES 29

Trečios klases kainos: HAMBURGA \$103.50, DANZIGA ir PILIAVA \$106.50, LIEPOJŲ ir MEMEL \$107.00. Su damokėjimu \$500 karės takų. Trečios klases pasażieriai turi kambarius tiktai su 2-4 lovukim. Nereikia Svedijos pasporto vizos. Kreipkitės prie vietinių agentų ar Swedish American Line, 21-24 State Street, New York City

LIETUVĄ Išpirkite laivakortes savo giminiams. WHITE STAR LINE

Is New Yorko į Cherbourgą ir Southamptoną: Majestic kovo 31, balan. 21 geg. 12 (Didžiausias laivas pasaulyje)

Olympic bal. 7, bal. 28, geguž. 19 Homeric bal. 14, geguž. 5, geguž. 26 Greitas susisiekimas su Baltijos uostais.

AMERICAN LINE Is New Yorko į Plymouthą, Cherbourgą ir Hamburgą: *Mongolia kovo 29 *Manchuria balandžio 10 *Naujos kajutos trečioji klasė Minnekahda (3 klases) balandžio 5 Susisiekimas su Baltijos uostais.

RED STAR LINE Is New Yorko į Plymouthą, Cherbourgą ir Antverpą: Zealand kovo 22 Lapland kovo 27 Belgenland balandžio 18 Zealand balandžio 25 Geras maistas. Uždarvi kambariai. Dideli pasisėdėjimo kambariai. Del informacijų kreipkitės prie vietinių agentų arba PASSENGER DEPARTMENT, No. 1 Broadway, New York, N. Y.

UNITED AMERICAN LINES JOINT SERVICE WITH HAMBURG AMERICAN LINE

Trumpiausias susisiekimas su visoms dalims LIETUVOS

Savaitiniai išlaukiami nuo Pier 86, North River, 46-th St., New York, 12 val. diena.

Kajutos su 2, 4 ir 6 lovom ant visų laivų. Dideli valgymo kambariai, saloniai ir pasivaikėtojiom dēniai skiriamai 3 klases. Ant laivų "Mount Clay", "Hansa", "Bayern", "Mount Carroll" ir "Thuringia" yra specialūs kajutų.

Nauji triušu laivai "Resolute", "Reliance" ir "Albert Ballin" patarnauja 1-mos, 2-ros ir 3-čios kl. pasażieriams. United American Lines, 30 Broadway, New York arba autorizuotu agentu.

Maloniai užkviēiu visus su Spaudos Darbais visuomet kreiptis pas JUOZĄ GRIKSTĄ.

As atpsaudinu greitai, gražiai ir pigiai. Taipgi turū atpsaudines GROMATŲ su gražiausiom dainom ir su visokiais paveiksiais: šventais, lietuviškais ir angliškais. Už 100 gromatų \$1.25 už 12 gromatų 25c., už 100 konvertų 40c. Pinigus siųskit money orderiais, o 25c. siųskit pašto stampomis.

JUOZAS GRIKSTAS, 233 No. Clarion st., Philadelphia, Pa.

VISI SLA. NARIAI IR NARĖS REMKITE TUOS BIZNIERIUS. KURIE GARSINASI „TĖVYNĖ JE.“

DABAR UŽSIRAŠYK "AMERIKOS LIETUVIŲ"

Amerikos Lietuvis, sąvaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų moksliskų straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekantio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražių sieninių kalendorių. Užsirašyk dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėti Amerikos Lietuvių, pardavinėti knygas ir gražias laikam popieras. Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip:

"AMERIKOS LIETUVIS" 15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

Pakirpti plaukai ir pleiskanos nėra maoni kombinacija. Tos nesvarios baltos pleiskanų lupynės sunaikina gražiausius kiekvieno plaukus.

Ruffles yra mirtinai priešū pleiskanų. Tik kelis kartus panaudojus jas iš galvos visiškai pranyksta pleiskanos. Palaikymui sveikos galvos odos ir gražių žvilgančių plaukų, naudokit Ruffles.

Kaina 65 centai aptiekose, arba už 75 centus prisiunčiame tiesiai iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

STEBUKLINGAS KALENDORIŠKAS LAIKRODĖLIS

Kuris parodo valandas, minutes, dienas, savaites, kuris mėnesis, mėnesio diena ir permainas. Tai yra kas stebėtina ir toks laikrodėlis turēt yra didelės parankumas visam amžiui. Lūktai to laikrodėlio yra gražūs ir labai tvirti, 7 akmenų, mechanizmas geriausio plieno ir nikelio, lauk laiko gerai ir garantuotas ant 20 metų. Kiekvienam, kas tik pamato tas laikrodėlis patinka. Vertas užsimerkus \$1500, o mes paroduosime fabriko kainą už \$895 ir pridū duodam, kuris perka laikrodėlį, mašinėle drukavot laiškus (typewriter), kuri yra graži ir tvirta. Turi visas raides, numerius ir visus ženklus ir ant jos kožnas gali drukuoti, kaip ant brangios mašinos. Ji parsiduoda po \$500 ir brangiau, o pas mus gauna DYKAI, kas perka laikrodėlį. Užtikrinam kiekvienam užganėdinimą arba grąžinam pinigus. Prisiųsk 25c. rankpinigių, o kitus užmokėsi kada viska atėsi į jusų namus. Adresas: PRACTICAL SALES COMPANY, 1219 North Irving Ave., Dept. 304 Chicago, Ill.

Jis Turi Sveikatą, Tvirtumą ir Gyvumą ačiu Nuga-Tone

National Laboratory, Chicago. Šiuomi pranešū Tamstoms, kad išbuvę Nuga-Tone, kuri man buvete prisūto, at jausitūi puikiai. At palikau diktas, mano svarumas padidėjo 25 svarais ir aš jausiuosi toks tvirtas, kad aš galėčiau pakelti viską. At suučiū Jums savo fotografiją, kad Jus galėtumėte pamatyti ir įsitikinti patys. Turiu Jums didelę ačiu, nes Nuga-Tone suteikė man naują gyvastį ir aš patariū jį visiems savo draugams." Andreas Lyvas, New York, N. Y.

P-nas Lyvas tikrai yra puikus vyriškumas pavyzdys! Pasitvirtėte ir jo standūnis ramėnis ir tvirta grieštė je veido pavidaūi! Tai šita Nuga-Tone padarė. Kiekvienas atsilpū, nervuotų, suaugusių vyrų ir moterų. Lietuviškai dabar visur vartoja šita sąrašū nervus, kraujū ir sveikatū duodantū vaistū, Nuga-Tone stebuklingas sekamūsuu. Tas lengvai išaiskinama, nes Nuga-Tone yra puikus maistas kraujū, kaulūm ir nervūm. Jis yra gausus Fosforū Nervūm ir Geleūm Kraujū. Jis daro tvirtus, patvarius nervus: gauvū taūdangū kraujū ir paliegiū vyrus bei moteris. Nuga-Tone paakstina, malina ir stiprina visus gyvybūm organus. Jis iđėda gyvybē į kepenis, sustiprina vidurius taip, kad jie ilgainiū tikalūi. Jis atgaivina inkatus, išvarū inkarus suuūdina šimatus. Gerū, šūpūtinū, negardūm kvapū ar aplūto liūvūvū negalū būti dauzūnū! Skauamai ir dēkai yra dūnētū Nuga-Tone suteikia stebuklingū norū valcūti, gerū virškinimū, ištvermingū nervū ir sveikū raūvūmū mēsa. Nuga-Tone pagaustina kraujū, suuūdina kraujū tekėjimū, iđėda sveikatū iđėjūsi ir veidū ir šibesi ir akū! Jis padaro tvirtus standūis vyrus, sveikesnes ir graūnes moteris. Nuga-Tone nėra jokiū opūmo vaistū — jokiū paprotū aukūnūmū gyduoti. Jis yra natūras parankūm pakūm. Jis yra sukuriamū apvūktas, turū garū akūnū ir lervūvas imti. Pabandyk. Patarsū imti jį visiems savo draugams, taip kaip p. Lyvas ir šimti kitū vyrū kad daro.

MUSU ABSOLIUTA GARANTIJA: Nuga-Tone'o kaina yra Vienas \$1.00 Doleris bankelė. Kiekvienoj bankelėj yra Dėvynois deimtis (50) Ploktelių, arba vienam pilnam mėnesiui gydūtis. Galima nusipirkti šities bankelės, arba šiesiems mėnesiams gydūtis už Pankis (\$5.00) dolerius. Vartok Nuga-Tone dvidešimtį (20) dienų; jei nebūsi patenkintas pasėmėmė, sugrąžink likusią pakelio dalį drauge su dėūte musu, o mes tuojaus sugrąžinsim pinigū. Cia Tamsta neprikūsi nei centas. Mos rizikuojam. Nuga-Tone yra pardavinėjamas visų gerū aptiekūnūkū tomis pačiomis iūlygomis ir ta pačią garantijā.

Prisiųsk Mums Šitą Kuponą Šiandien. National Laboratory, I. 606, 1018 So. Wabash Ave., Chicago, Ill. Gerbiameji!—Išėdu šitū nū būriūos malonėkitū prisiū man bankelės Nuga-Tone'o. Vardas ir pavardė Gatvė ir numeris, arba R. F. D. Miestas Vahūje

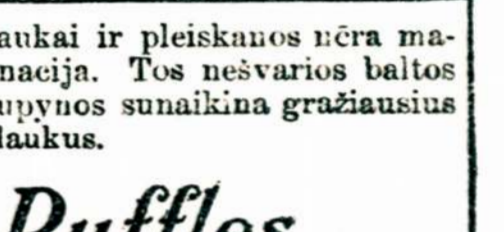
PAIN-EXPELLERIS JUMS PAGALBES! Kuomet šaukiamasi Pain-Expellerio pagalbos, Skauamas greitai apgalima ir nemagūnūl pūmū darplėlėjūm reumatiško skau-mo, nervus kratan-čios neuralgijos, kan-kianānāio ir riečiān-gio į krūvū strėnū dēgiū, tuojuos nū-go ir patikėtino šei-myniāio linimēnta ir juomi ištū-rite skaudamas vietas. Tikras Pain Expelleris turi musų INKARO vaibūsenkū. Visi kiti yra pa-nūgdūžiojūmā. Kaina 35c. ir 70c. aptiekose arba iš F. AD. RICHTER & CO., 104-114 South 4th St., Brooklyn, N. Y.

DABAR UŽSIRAŠYK "AMERIKOS LIETUVIŲ"

Amerikos Lietuvis, sąvaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų moksliskų straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekantio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražių sieninių kalendorių. Užsirašyk dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėti Amerikos Lietuvių, pardavinėti knygas ir gražias laikam popieras. Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip:

"AMERIKOS LIETUVIS" 15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

Pakirpti plaukai ir pleiskanos nėra maoni kombinacija. Tos nesvarios baltos pleiskanų lupynės sunaikina gražiausius kiekvieno plaukus.

Ruffles yra mirtinai priešū pleiskanų. Tik kelis kartus panaudojus jas iš galvos visiškai pranyksta pleiskanos. Palaikymui sveikos galvos odos ir gražių žvilgančių plaukų, naudokit Ruffles.

Kaina 65 centai aptiekose, arba už 75 centus prisiunčiame tiesiai iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

STEBUKLINGAS KALENDORIŠKAS LAIKRODĖLIS

Kuris parodo valandas, minutes, dienas, savaites, kuris mėnesis, mėnesio diena ir permainas. Tai yra kas stebėtina ir toks laikrodėlis turēt yra didelės parankumas visam amžiui. Lūktai to laikrodėlio yra gražūs ir labai tvirti, 7 akmenų, mechanizmas geriausio plieno ir nikelio, lauk laiko gerai ir garantuotas ant 20 metų. Kiekvienam, kas tik pamato tas laikrodėlis patinka. Vertas užsimerkus \$1500, o mes paroduosime fabriko kainą už \$895 ir pridū duodam, kuris perka laikrodėlį, mašinėle drukavot laiškus (typewriter), kuri yra graži ir tvirta. Turi visas raides, numerius ir visus ženklus ir ant jos kožnas gali drukuoti, kaip ant brangios mašinos. Ji parsiduoda po \$500 ir brangiau, o pas mus gauna DYKAI, kas perka laikrodėlį. Užtikrinam kiekvienam užganėdinimą arba grąžinam pinigus. Prisiųsk 25c. rankpinigių, o kitus užmokėsi kada viska atėsi į jusų namus. Adresas: PRACTICAL SALES COMPANY, 1219 North Irving Ave., Dept. 304 Chicago, Ill.

Jis Turi Sveikatą, Tvirtumą ir Gyvumą ačiu Nuga-Tone

National Laboratory, Chicago. Šiuomi pranešū Tamstoms, kad išbuvę Nuga-Tone, kuri man buvete prisūto, at jausitūi puikiai. At palikau diktas, mano svarumas padidėjo 25 svarais ir aš jausiuosi toks tvirtas, kad aš galėčiau pakelti viską. At suučiū Jums savo fotografiją, kad Jus galėtumėte pamatyti ir įsitikinti patys. Turiu Jums didelę ačiu, nes Nuga-Tone suteikė man naują gyvastį ir aš patariū jį visiems savo draugams." Andreas Lyvas, New York, N. Y.

P-nas Lyvas tikrai yra puikus vyriškumas pavyzdys! Pasitvirtėte ir jo standūnis ramėnis ir tvirta grieštė je veido pavidaūi! Tai šita Nuga-Tone padarė. Kiekvienas atsilpū, nervuotų, suaugusių vyrų ir moterų. Lietuviškai dabar visur vartoja šita sąrašū nervus, kraujū ir sveikatū duodantū vaistū, Nuga-Tone stebuklingas sekamūsuu. Tas lengvai išaiskinama, nes Nuga-Tone yra puikus maistas kraujū, kaulūm ir nervūm. Jis yra gausus Fosforū Nervūm ir Geleūm Kraujū. Jis daro tvirtus, patvarius nervus: gauvū taūdangū kraujū ir paliegiū vyrus bei moteris. Nuga-Tone paakstina, malina ir stiprina visus gyvybūm organus. Jis iđėda gyvybē į kepenis, sustiprina vidurius taip, kad jie ilgainiū tikalūi. Jis atgaivina inkatus, išvarū inkarus suuūdina šimatus. Gerū, šūpūtinū, negardūm kvapū ar aplūto liūvūvū negalū būti dauzūnū! Skauamai ir dēkai yra dūnētū Nuga-Tone suteikia stebuklingū norū valcūti, gerū virškinimū, ištvermingū nervū ir sveikū raūvūmū mēsa. Nuga-Tone pagaustina kraujū, suuūdina kraujū tekėjimū, iđėda sveikatū iđėjūsi ir veidū ir šibesi ir akū! Jis padaro tvirtus standūis vyrus, sveikesnes ir graūnes moteris. Nuga-Tone nėra jokiū opūmo vaistū — jokiū paprotū aukūnūmū gyduoti. Jis yra natūras parankūm pakūm. Jis yra sukuriamū apvūktas, turū garū akūnū ir lervūvas imti. Pabandyk. Patarsū imti jį visiems savo draugams, taip kaip p. Lyvas ir šimti kitū vyrū kad daro.

MUSU ABSOLIUTA GARANTIJA: Nuga-Tone'o kaina yra Vienas \$1.00 Doleris bankelė. Kiekvienoj bankelėj yra Dėvynois deimtis (50) Ploktelių, arba vienam pilnam mėnesiui gydūtis. Galima nusipirkti šities bankelės, arba šiesiems mėnesiams gydūtis už Pankis (\$5.00) dolerius. Vartok Nuga-Tone dvidešimtį (20) dienų; jei nebūsi patenkintas pasėmėmė, sugrąžink likusią pakelio dalį dra

ZMONIU SVEIKATA

INDUSTRIALĖ MEDICINA.

Rašo Dr. J. J. Kaškiaučius.

(Užbaiga)

Bedirbant nereikia pirštais burnos bei veido, akių ar nosies dasytėti. Einant iš dirbtuvės namon rankos reikia nusiprausti vandeniu ir alyvų miuiliu (kastiliniu) arba selenomis. Nuo veido milteliai reikia nuplauti arba nušluostyti ir ištepti vazelina, ypač gult einant.

Kam odos uždegimas gerokai įsivyroja, tokiam darbas reikia mesti ir gydytis. Gerai yra vartoti karšči kompresai. Rankšluostį ar šiaip skudurą dvilinką ir trilinką sulenkus įmerkt karštam vandeniu, neužilgo išimt, išgręžt ir dėt ant palėstų vietų. Nuo tokių kompresų tinimas, niežėjimas ir suerzinimas odos žymiai sumažėja. Paskui oda galima tepti cinko mosčia, ricinos alyva arba vazelina.

Tokiose darbo įstaigose, kur būdėsys, užimas bei švilpimas per daug didelis, reikia saugoti ausys. Nuo perdidelio nuolatinio mašinių staugimo, griežimo ausies vidaus prietaisai taip sugenda, kad paskui ir atitaisyti sunku. Neretai darbininkai prie tokios rušies darbo ir visai apkursta. Garinių katilų, garvežių taisytojai ir nituotojai sugadina sau ausis labai dažnai.

Nuolatinis spėgimas, žvėgimas suerzina ir sutrinka visą itin jautrų ir gludnų klausos aparatą. Kolei nepervėlu, kam ausyse negerai kas darosi ir girdėjimas ima eiti silpnyn, geriau tokiame mest visai tokis darbas, o dar bedirbant kartais gerai yra ausis prikimstas laikyti medvilnės (vatos), suvilgytos alyva. Kai kur darbininkai ne tik kad ausyse kamštukus nešioja, bet ausis visas iš oro apraišioja, aptvarsto, kad tuo būdu sumažinus bildėsio veikimą. Didžiųjų automatinųjų šautuvų ir kanolių „baubimas“ ne tik kad „apglušia“, apkurtina ausis, bet ir visas smagenis ir nervus taip suktrato ir sutrenkia, kad žmogus net sąmonės nustoja.

Paminėsiu čia apie tulus nervų ir raumenų apsilpinimus ir mėšlungius, kurių gauna patirti savo rušies amatininkų. Raštininko mėšlungis yra paprasčiausia šitokio apsiereikimo forma. Tokių darbų bei amatų darbininkai, kur reikia nuolatos vartoti tik maža raumenų grupę, kaip raštininkai, siuvėjai bei siuvėjos, rašomąja mašina rašėjai, telegrafistai, smuikininkai, fortepijano skambintojai bei griežėjai, dažniausia įgauna rankų mėšlungį. Žmonės per daug jautriais nervais, bailūs, rupestingai greičiau tokį mėšlungį gauna. Ilgai berašant, raumenys pirštų ir rankos taip įvargsta ir nervų energija lėkintai taip išsitemia, kad pirštus mėšlungis sutraukia ir esti nebegalima rašyti ilgam laikotarpiui. Patirčius dirksniai ir raumenys paprastai vėl atsigauna. Apart mėšlungio, žmogus dar jaučia ir didelį

skausmą raumenyse ir sąnariuose ir kitas mano sau, kad tai bus greičiau reumatizmas. Raumenys kartais net dreba, trukčioja, palei dirksnius daigo, lyg adatomis kas badytų.

Kad išvengus tokio užsiėmimo mėšlungio, reikia, kiek galima, daugiau vartoti, miklinti ir kitos kuno dalys. Gerai yra, porą valandų padirbėjus, duoti rankai kiek atsigriebti, pasilsėti. Kas rašo daugiausia pirštais, iš riešo, tam patartina rašant ir kiti rankos ir peties raumenys vartoti, rašyti iš peties, pirštų ir čiurnines beveik nelankstant. Kartais gerai yra, delei atmainos įsitaisyti keletą plunksnakočių. Kai pirštai įvargsta ir ima tirpti, laibą plunksnakočių belaiškant, reikia paimti tada storas arba guma aptrauktas kotelis. Arba vėl gerai yra po pirštais prisirišt kokia valandėlė, kad pirštai laikytųsi kiek kitoniškai.

Kam pirštus ir rankų raumenis daigo ir labai skauda, patartina ranka masažuoti, mankyti, trinti, maudyti. Kai kada elektros vartojimas daug ką pagelbsti. Reikia be to ir šiaip gimnastika praktikuoti, po keletą minučių, kad sulgytų kraujo vaiksčiojimą po visas gyslas.

Baigdamas šį straipsnį noriu pasakyti, kad čia tik apgraišomis, paviršutiniškai paliečiau keletą dalykų iš industrialinės igienos. Rašydamas stengiausi kuo mažiausia vartoti mokslinių terminų, taikydamas taip, kad vidutinio prasilavinimo darbininkui nebūtų persunku skaityti ir suprasti ir iš to šiek tiek pasimokyti.

SOVIETŲ RUSIJA RUPINASI BURNOS IGIENA.

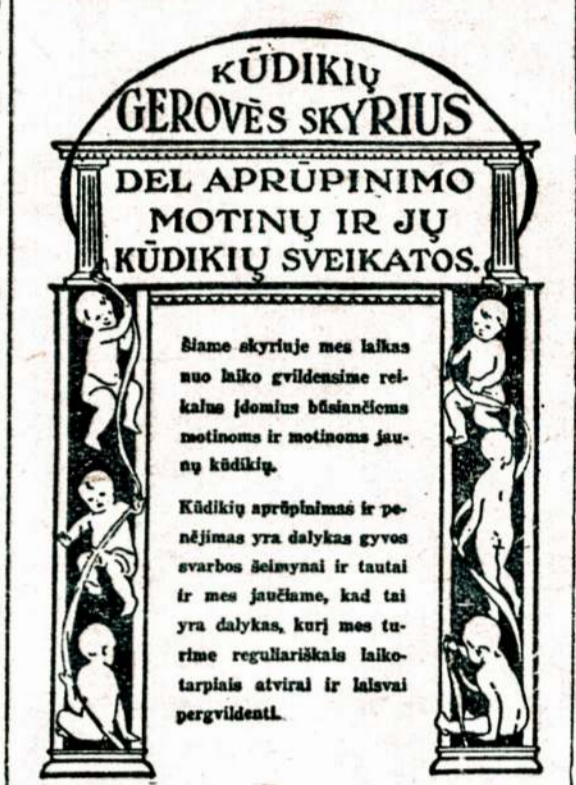
Burnos igienos svarba pripažinta visose civilizuose šalyse. Sovietų Rusija energingai rupinasi tuo. Paprastose stubose įsteigta ma klasės mokinimui žmonių apie dantis, jų svarbą ir užlaikymą. Čia dantų gydytojas arba šiaip jau mokslininkas susipažinęs su dentisterijos mokslu rodo susirinkusiems įvairius dantų ir žandų kaulų piešinius, aiškindamas kaip dantys genda, kaip jie užsikrečia ir kokios iš to pasekmės. Dantys ir žandų kaulai yra artimoj sądraugėj vieni su kitais. Mokiniai matydami tai paveiksle gali lengvai suprasti, kaip kaulas sugenda nuo užkrėstų dantų ir kaip visokios ligos prasideda.

Pastebėtina, kad tokias klases lanko daugiausia moterys ir vaikai. Istikrųjų motinoms daugiausia reikia žinoti apie burnos užlaikymą. Jos skatlingai renkasi klausyti anų lekcijų. Musų moterys turėtų imt pavyzdį nuo Rusijos draugių.

Džiova padarė nuostolių už 1922 metus ant 521,000, 000 dolerių. Jei džiova būtų visai pašalinta, tai bendras žmogaus amžius pagėtų pusterčiais metais. Per pastarąjį dešėtką metų džiivos susirgimų skaičius žy-

miai sumažėjo. Ateityje randasi galimybės šią ligą visai pašalinti.

Patentuoti vaistai, kurie skelbiama pagyda daugel ligų, neturi jokios vertės, nes jie tik tavo kišene palengvina. Todėl visai negaišink nė laiko, nė pinigų tokiems vaistams. (Iš „Gydytojas“)

Kas Yra Pasaldintas Kondensuotas Pienas?

Šviežias, grynas, su visa smetona, — tai yra pienas gaunamas iš karvių del padarymo Eagle Brand Pieno. Karvės yra ekzaminuojamos, o pieninės inspektuojamos reguliariai veterinarų. Kondensuotas parstatytos netoli pienui, taip, kad gauna šviežią pieną tik ką sumelžtą.

Iš kiekvieno keno šviežio pieno dastatomo į kondensuotą yra paimama pavyzdys ir tuoj ištiriamas ekspertų, kad suradus mažiausį nukrypimą nuo tobulumo saiko.

Perėjęs inspekciją, pienas dabar yra supilamas į šildymo šulinius, kur jis sumaišomas su grynu cukrumi, pridėdamu del išlaikymo. Visą mišinį tada lieja į beorinius puodus, ir nuo čia iki supilimo į kenus, pienas neprieina prie oro ir todėl negauna bakterijų nei oksiduotės. Šituo būdu auklėjimo ir stiprinimo sąlybės, esančios piene, nedingsta ir šviežias pienas yra sumaišomas su grynu cukrumi.

Kenai, į kuriuos Eagle Pienas yra supilamas, padirbami Bordeno kondensaušne ir ištiriami beorinėse apytovose del mažiausiu netobulumu. Tобuli kenai paskui yra sterilizuojami prie 700 laipsnių F, taip, kad gaunama absoliutiškai be bakterijų indas.

Pieną įpylus, kenai užlipinama tam tikru būdu, kuris nereikalauja klijų. Atmink, kad penint Eagle Brand Pieną kudiškams absoliutiškai reikalinga viską turėti griežtoje svaroje. Taigi ir atidarius keną, reikia jį uždengti puodeliu ir laikyti švarioje, vėsioje vietoje, ir apsaugoti jį nuo dulkių, musių ir tam panašiai.

Kad išlaikius tikrą miėrą, reikalinga rupestingai pieną saikuoti, Eagle Brand Pieną visados pilk iš keno į šaukštą, iki briaunų, bet kad pienas nebėgtų iš šaukšto. Suprasi, kad įkišant šaukštą į keną negausi užgandinančio nusaikavimo, nes dalis pieno bus prilipus prie šaukšto sienelių. Pamokinimai sako, kad reikia imti tiek ir tiek šaukštų prie tiek ir tiek uncijų vandens. Na, o jei bus prilipę pieno, tai negalėsi tikrai nusaikuoti pagal pamokinimą.

Tai faktas, kad sveiki kudiškiai linksmia motina. Tinkamas maistas ir tinkama priežiūra turėtų kiekvieną kudiškį padaryti stipriu ir vikriu. Jei negali pati žindyti savo kudiškio, tai pirmoji mintis turėtų būti Borden's Eagle Pienas. Motinos per tris gentkates jį vartojo kuomet jų pienas išsekdavo. Beveik visados kudiškiai tuoj imdavo radyti greitus ir žymius paaugėjimus. Bordeno Kompanija per tris gentkates įtikinėjo tuksandžius tėvų suprasti, kad kudiškio sveikata yra pirmas svarbiausias žingsnis prie jų pasiekimo velesniame gyvenime. Borden's Eagle Pienas išaugino milijonus ir milijonus kudiškių ir stiprius ir sveikus vyrus bei moteris.

Trylika metų daugeliui neišrodo persenu amžiu mergaitėi. Bet pasiekus šitą amžių ją apsema viltis ir lukuriavimas, kurio savo motinai ji negali išaiškinti. Šitas surbendimo amžis yra svarbiausi valanda mergaitės gyvenime, nes jos visas kunas persikeičia ir jis reikalauja motinos nuolatinių atydos. Pridedant Borden's Eagle Pieną prie jos valgių, jū galite jai pagelbėti suteikiant reikalaujamą veiksnį, kuris pagalbės jai peržengti pavojaus valandą. Duokite jai du šaukštus kas dieną, paryčiais ar pavakariais. Atmiešk juos trejuose ketvirtadaluose puodelio virinto vandens. Eagle Pienas įplaktas į kiaušinių ir skanskonių, su ginger ale, ar valsių sunka, arba kava, labai skanus. Suprantama, kad šviežias oras, išsimankštinimas, ganėtinai miego, irgi svarbūs šitame laikotarpy, bet tikras maistas yra būtinas.

JOHN S. LOPATTO
 Attorney and Counselor-at-Law
 S.L.A. Advokatas-Patarėjas,
 308-9-10 Coal Exchange Bldg.
 WILKES BARRE, PA
 Telephone 4256 Marke

GEORGE MATULEWICH
 ATTORNEY-AT-LAW
 National State Bank Building,
 810 BROAD STREET,
 Newark, N. J. Room 810

SANDARA
 GERIAUSIAS DARBO ŽMONIŲ SAVAITINIS LAIKRAŠTIS, LEIDŽIA A.L.T.S.
 „Sandara“ talpina daugiausiai gyviusius ir svarbius politinius straipsnius, gindama laisvos demokratijos idealą. „Sandaroje“ telpa daugiausiai visokių apysakų, eilių, juokų ir svarbiausių žinių iš viso pasaulio. „Sandara“ bendrabariauja išymiausi Amerikos ir Lietuvos lietuviai literatai rašėjai. „Sandara“ išleidžia didelį Kalendorių 1923 metams, kuriame telpa gyvas šaltinis visokių žinių bei informacijų. Kaina 25c. „Sandara“ kainuoja: Amerikoje \$2.50 metams, \$1.25 pusei metų. Lietuvoje: \$3.00 metams, \$1.50 pusei metų. Vieną numerį pažiūrėjimui siunčiame dovanai.
 SANDARA,
 327 E Street, Boston 27, Mass.

SIUSKITE LIETUVON KNYGU
 Lietuvos žmonės ir Lietuvos jaunas nusiskundžia, kad neturi knygų. Mes jų turime daugiau, negu suvartojame, tad siųskite jas LIETUVON!

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE pataria savo nariams, kad jie siųstų nors po vieną musų knygų savo draugams ir giminėms Lietuvoje. Pasiųsti galima paštu. Patartina siųsti šiuo laiku sekančias knygas:

AIPOPO PASAKAS, — didelė knyga, su daugybe paveikslų, 364 puslapiai, kaina \$1.25

AMERIKA, — ypatingai reikalinga tiems, kas nori iš Lietuvos Amerikon atkelti, 288 pusl., kaina \$1.00

ŽMOGAUS PAREIGOS, — svarbi knyga auklėjimui tėvynės meilės ir tikrojo patriotizmo, 245 pusl., kaina \$1.00

Kas ims visas tris knygas, **GAUS VISAS TRIS UŽ \$3.00.** Užsakymus su pinigais siųskite Centru šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AM.,
 307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

T Ė M Y K I T Ė !
 Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotas Veikalas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos musų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma musų visuomeniški santykiai išeivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipatinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina — \$1.50
Drutame apdare \$2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją šiuo adresu:

“TEVYNĖS” ADM.,
 307 W. 30-th ST., NEW YORK, N. Y.

AIPOPO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokinimui seniems, jauniems ir mažiems. Popieros apdaruose tik\$1.25

„TEVYNĖS“ ADMINISTRACIJA
 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

SUSIVIENIJINO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

Amerika—Informacijos apie Ameriką ir tt. 1.00
 Aprauda ir Pašalpa — pusl. 32 10c.
 Daktaras iš Prievartos (Komedija) 20c.
 Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl. 10c.
 Kas iš Kur Pareina? 20c.
 Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai .. 20c.
 Kelionė į Sidlavą — pusl. 48 15c.
 Konradas Velenrodas — pusl. 24 15c.
 Kražių Skerdynės ir Jos Pasekmės 15c.
 Lietuvių Tautos Klausimas Europos
 Karės Metu pusl. 102 35c
 Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 .. 40c.
 Liudvikas Pasteris — pusl. 48 20c.
 Nuo Degtinės — pusl. 19 10c.
 Petras Žemaitis — pusl. 69 20c.
 Perspėjimas apie Šventą Tikėjimą—pusl. 63 10c.
 Ruožai iš S.L.A. Istorijos — pusl. 35 10c.
 S.L.A. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo apdarais 2.00
 Susiprato — 64 pusl. 20c.
 Viršminėtas knygeles S.L.A. nariai gauna už pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

Grazi Mageliona — Melodrama 4-rių aktų 50c.
 Pavoktas Kudiškis — Tragedija trijuose aktuose 40c.
 Kunigas Macochas — 4-rių aktų tragedija 35c.
 Aisopo Pasakos — pusl. 364 \$1.25
 Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje—pusl. 258 1.00
 Paskaitos iš Bijologijos ir Bakterijologijos —pusl. 172 50c.
 Svetimaj Padangėj Pasaulio Verpetuose
 Eilės, Dainos ir Prietiekiai — pusl. 200.
 Parašė A. J. Jokubaitis 2.00
 Zmogaus Pareigos — pusl. 245 1.00

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

VIETINES ŽINIOS

Draugijų Konferencija Pui- kiai Pavyko.

Kovo 11 d., kun. S. Remeikos parapijos salėje, Brooklyne, įvyko Didžiojo New Yorko lietuvių draugijų konferencija, sušaukta draugijų direktoriato. Konferenciją atidarė direktoriato pirmininkas J. Mačiulis apie 3 val. po pietų. Konferencijos vedėjais išrinkta: pirm.— A. B. Strimaitis, vice-pirm.— J. Mačiulis, sekr.— J. O. Širvydas. Mandatų peržiūrėjimo komisijon pirm. paskyrė: M. L. Vasiliauską ir J. Šaliuną. Iš komisijos raportu paaiškėjo, kad konferencijoje dalyvauja 51 atstovas, atstovaudami 20 draugijų, šaukusį konferenciją direktoriatą ir trijų vietos laikraščių redakcijas: „Vienybės“, „Garso“ ir „Tėvynės“.

Ši konferencija buvo kviesta tuo tikslu, kad aptariu kuriuo būdu galima kuodaugiau siai pa gelbėti Lietuvai atvaduoti užgrobtus jos kraštus. Plačiai išsikalbėjus priedita prie to supra timo, kad pasekmingam darbui reikalinga sudaryti tarpsovinis bendras komitetas, į kurį eitu po lygią dalį atstovų visų musų visuomenėje apsiereišusių srovų, kurios pritaria tokiam bendram darbui, nes tik tokis komitetas gali turėti pilno pasiti- kėjimo ir visų draugijų, ir visuomenės. Todel vienbalsiai nu tarta tais pagrindais sudaryti tarpsovinį „Lietuvos Krašto Vaduotės Komitetą“.

Kovo 16 d. 7:30 val. vakare, Y. M. C. A. svetainėje, 179 Marcy Ave., Brooklyne, L. M. G. Komitetas rengia prakalbas, kuriose gorb. viešios — Doma Mikalauskas, A. B. Strimaitis ir Jonas Berzietis; nuo social- demokratų: Marė Baltuškienė, Antanas Buzas ir Pranas Raš- pakinis; nuo krikš. demokratų: Leonardas Šimutis, Petras Montvila ir Juozas Mačiulis.

Aukų siuntimas Lietuvon konferencijos nutarimu sutvar- kyta sekamai: „Visokios pa- galbos teikimas Lietuvai pini- ginėmis aukomis ir kitais daik- tais turi būti tuojaus betarpiai išsiunčiama Lietuvon toms įstigoms, kurios rupinasi Lie- tuvos užimtų kraštų vadavimu, visam komitetui vienbalsiai su- tinkant.“

Sekanti draugijų konferen- cija nutarta laikyti nevilniaus už mėnesio laiko nuo šios konferen- cijos.

Prie pabaigos tenka pažymė- ti, kad konferencija buvo rim- ta, išskiriant vieno-kito pavie- nio asmens netinkamus išsireiš- kimus ir užsipuolimus, į ką rim- tesnieji atstovai jokios domės nekreipė. Tas liudija, kad kon- ferencijoje dalyvavusieji drau- gijų atstovai yra rimtai susiru- pinę Lietuvos užimtųjų kraštų atvadavimu ir todel visi yra pasiryžę stoti bendran darban, kad kuogreičiausiai suvienijus visas Lietuvos dalis, kurias šiandien dar kamuojia baltoji Varšavos višta grancauzų gele- žinio kumščio proteguojama.

Konf. dalyvis.

Pasikalbėjimo Vakarėlis.
Atvykus iš Lietuvos gorb. K. Norkui, kovą 6 d. vak., Tony's restuarane, Brooklyne, įvyko pa- sikalbėjimo vakarėlis, kuriame dalyvavo apie 20 vietos darbuo- tojų. Šitas linksmas-šeiminiš- kas vakarėlis įvyko tuo tikslu, kad pagerbus atvukusį iš Lietu- vos svečią ir sužinojus iš tikrų šaltinių dabartinę Lietuvos pa- dėtį, ypač pastarusius įvykius Lietuvoje, ryšy su atvadavimu Klaipėdos krašto ir lenkų žy- giais neitralinėje juostoje.

Ir tenka pripažinti, kad gorb. K. Norkus labai daug įdomių ir kartu svarbių dalykų pranešė, kurių dauguma ligi šiol visiškai nebuvo žinoję. Gorb. Norkaus nuomone ir tokia nuomonė esan- ti pas kiekvieną Lietuvos gyven-

toja, kad Klaipėdos kraštas jau yra amžinai sujungtas su Lie- tuva ir niekas neįstengs jo nuo Lietuvos daugiau atplėsti. Va- karėlyje buvo pasikalbėta ir ki- tais svarbiais klausimais.

Visi dalyvavę vakarėlyje yra pilnai juomi patenkinti, nes su- žinojo daug įdomių ir smulkme- niškai nupieštų dalykų, ko nei spaudoje, nei laiškais nebūtų galima sužinoti. Taipgi gorb. Svetys buvo apipiltas įvairių- įvairiausiai klausimais, į ku- riuos sulig savo išgalės atsaki- nėjo.

Reporteris.
„Bankieriai“ Pabėgo Su Pinigais.
Laivakorčių agenturos savi- ninkai, keturi Tisbo broliai pa- bėgo su savo depozitorių pini- gais. Šita italų firma buvo ži- nomą kaipo Vincenzo Tisbo and Bros., kuri laikė laivakor- čių agenturą antrašu 121 Matt St., New Yorke ir neturėdama valdžios leidimo bankinį biznį daryti priiminėjo nuo savo tau- tiečių depozitus ir garsinosis bankieriais. Kovo 10 d. paskli- dogandas tarpe depozitorių, kad jų „bankieriai“ pabėgo su pinigais. Tuojaus susirinko prie to „banko“ apie 2,000 mi- nia ir vėliaus policijai padarius tyrinėjimą pasirodė, kad istik- rūjų bankieriai dingo su depoz- itorių pinigais. Yra spėjama, kad išnešė žmonių sudėtų pini- gų viršiaus 2 milijonų dolerių.

Svarbios Prakalbos.
Kovo 16 d. 7:30 val. vakare, Y. M. C. A. svetainėje, 179 Marcy Ave., Brooklyne, L. M. G. Komitetas rengia prakalbas, kuriose gorb. viešios — Doma Mikalauskas, A. B. Strimaitis ir Jonas Berzietis; nuo social- demokratų: Marė Baltuškienė, Antanas Buzas ir Pranas Raš- pakinis; nuo krikš. demokratų: Leonardas Šimutis, Petras Montvila ir Juozas Mačiulis.

Kovo 21 d. 7:30 val. vakare, New Plaza didžiojo salėje, Bro- oklyne, yra rengiamos kitos prakalbos, kuriose kalbės, kaip pats rengėjas praneša, Lietuvos darbininkų atstovas J. Šeškaus- kas įvairiais Lietuvos reikalais. Į šias prakalbas bus įžangos 10c. lėšų apmokėjimui.

Susivienijimo Lietuvių Ameri- koje darbuotojai rengkitės prie Aukšnio Konkurso.

Paiėskojimai
Paiėskau savo dėdės Joku- bo Stedelinko (Jokubo Bone), kuris paeina Vilniaus guberni- jos, Trakų apskrėčio, Diesmenų parapijos, Meganuson kaimo. Pirmiaus gyveno Greenwich, Conn. ir dirbo ant farmos. Ji- sai yra apie 26 metai Ameriko- je. Meldžiu atsišaukti jį patį ar žinantieji apie jį pranešti šiuo adresu:
ST. STODELNIKAS,
136 South St., Lowell, Mass.

Paiėskau Juozo Mauzos, ku- ris paeina iš Lietuvos Suvalkų rėdybos, Šakių apskrėčio, Usė- nių kaimo ir šiuo pareiškiu, kad jo brolis Pranas Mauzas yra miręs 11 d. spalio, 1922 m. ir prigulėję prie SLA. 291 ku- pnos, O'Fallon, Ill., kurio pomir- tinė, 150 dolerių, palikta bro- liui Juozui. Todel atsišaukite šiuo adresu:

J. LEWANAS,
R. 2, Box 126, O'Fallon, Ill.

GERIAUSIOS FARMOS

Parduodu puikiausias ir pi- giasias farmas didžiausioje lie- tuvių kolonijoje. Suteikiu pla- čiausius patarimus kaip ant farmos gyventi, nes aš pats gy- veno ant farmos. Del platesnių informacijų kreipkitės sekančiu antrašu:

JOHN G. PATTERSON,
R. D. 3, Factoryville, Pa.

ATNAUJINK PRENU- MERATĄ — NESI- VELUOK.

Ne vienas naujas skaityto- jas praeitais metais, galėjo- si netekęs užpakalinių nu- merių „Gydytojo“ — gai- lėsi ir tamsta.

„Gydytojas“ šiais 1923 metais, pajavairintas turiniu, pasidarys gale metų didelę „Sveikatos Knygą“. Kitos tokios jai lygios knygos ne- bus.

Įdėk kopertan \$1.00 ir ad- resuok štai kaip:
„GYDYTOJAS“,
3310 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

F. ŽIVATAS

Parduodu laivakortes geriau šių garlaivų kompanijų į vi- sas dalis svieto Perku ir pa- duodu namus, farmas (Real Estate), Inšurinu (apsaugoju) namus nuo ugnies, autonobi- lius nuo ugnies ir atsakomy- bės nelaimėi atsitikus
Ofiso Adresas:
1836 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

**Jeigu Kitoki Maistai
Negelbsti**

**Borden's
EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)**

Privalo būt pirmutinė vil- tis. Jis yra sveikas, maist- tingas ir gardus, taipgi lengvai suviršinamas.

Trys pastarosios moterų gentkartės pi- nai pasitikėjo jam. Eagle Brand yra nuo- latos rekomenduojamas per gydytojus, nes jis čystas, sveikas ir lengvai suvirši- namas.

Iškirpkite šita pagarsinimą ir prisiųskite į Borden Co., New York ir gausite lietuvių kalboj pilnus nurodymus ir patarimus, kaip jį vartoti visai veltui, taip- gi ir puikią kūdikų knyga.

BALTIC STATES BANKS

Priima depozitus ir moka 4%. Depozitus galima atsiųsti per pašta.

Siūncia pinigus į Lietuvą ir į visus pasau- lio kraštus greitai, teisingai ir pigiu kursu.

Parduoda laivakortes ant visų linijų.

Visais bankiniais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

BALTIC STATES BANK
294 EIGHTH AVE., NEW YORK, N. Y.

LITUS IR DOLERIUS

siūnciame Lietuvon pi- giai, greitai ir saugiai.

Partraukiame gimines iš Lietuvos pigiai ir greitai!

Laivakortes pagal pigiasias kompanijų kainas pardu- dam ir visus Lietuvos ir Europos miestus.

Viskame sažiningai ir draugiškai patarnaujame.

LITHUANIAN TRAVEL BUREAU (International)
136 East 42nd Street, New York, N. Y. (Travel Bureau)

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.

**TIESI Į LIETUVĄ
KELIONĖ PER HAMBURGĄ, PILIAVĄ
ARBA LIEPOJŲ**

Lietuviai važiuoja į Piliavą aplenkia Lenku juostu kariora.

Visa trečia klasa padalinta į kamba- rius ant 2-ju, 4-riu, 6-šiu ir 8-nių lovų

Estonia kovo 21 Polonia balan. 11

15 New Yorko, Bostono, ar Philadelphi- jos į Hamburgą \$102.50—Piliava \$106.50

— Klaipėda ir Libava \$107.

Iš Bostono per Fall River Line: iš Phila- delphijos gelžkeliu į New Yorka.

Dėl laivakorčių kreipkitės prie savo agento

LAIVAKORTĖS į Lietuvą ir iš Lietuvos.
PINIGAI į Lietuvą ir visur.
APDRAUDŽIU (Inšurinu) visokius daiktus.
PASPORTAI ir kitoki dokumentai.
Dykai duodu patarimus. Adresuokite:
A. S. TREČIOKAS,
195 Adams Street, Newark, N. J.
Tel.: Market 4867

Išsirašykite 1923 Metams TRIMITA

„TRIMITAS“ yra nepartinis savaitinis laikraštis, Saulių Sa- jungos leidžiamas. Jame gvildenami visų tikrų Lietuvos piliečių bendrieji reikalai ir klausimai. Iš plačios savaitės įvykių apžvalgos „Trimita“ skaitytojas, kitų laikraščių ne- skaitydamas, gali pakankamai apsiąžinti su Lietuvos gy- venimo ir pasaulinės politikos svarbesniais įvykiais. „Tri- mitas“ drąsiai kovoja prieš visokius Lietuvos išgamas, iš- naudotojus ir nepriklausomybės priešus.

„TRIMITE“ dedama šiaip gražių apyskėlių, istorinių įvy- kių ir įžymiųjų žmonių gyvenimo aprašymų, straipsnių, ei- lių, retų atsitikimų ir mokslinių išradimų pamėnėjimų, pla- čiai rašoma apie sporta ir tt.

„TRIMITAS“ rašomas lengva ir mažamoksliams lengvai su- prantama kalba. Ypač jaunuomenei „Trimita“ stengias būti tikru draugu ir patarėju jos organizaciniams, Tėvynės gynime, visuomeniniams ir kulturiniams darbe.

„TRIMITAS“ eina kas savaitė 32 puslapių kavgelėmis. Jo kai- na Lietuvoje — metams 7 lit. 50 centų; pusmečiui 4 litai; trims mėnesiams 2 lit. 25 cent., atskiras numeris 20 centų. Amerikoje: metams 1 dol. 50 cent., pusmečiui 80 cent. At- skiras numeris 5 cent.

Amerikos Lietuviai! Užsakykit „Trimita“ sav Amerikoje ir savo gimnazėms bei pažįstamiems Lietuvoje Amerikoje „Trimita“ galima užsisakyti: 1) per L. Saulių Atstova. Adr. A. Zemaits, 3251 So. Halsted St., Chicago, Ill. 2) per Pr. Norvydą, 38 Park Row (Room 816) New York City. 3) L. Saulių Rėmėju Burių Valdybose ten kur jos yra susidare.

„TRIMITO“ Redakcijos ir Administracijos adresas Kaunas, Laisvės Alėja Nr. 26.

PINIGAI

Persiuñciame pinigus į Lietuvą ir visa dalis svieto, saugiai ir greitai.

LAIVAKORTĖS

Parduodame laivakortes ant visų linijų Padarome pašportus. Patinkame kelei vius ant visų New Yorko stočių. Priren giame viską, kas kelionėje yra reikalinga

Visuose reikaluose kreipkitės pas:
AMBRAZIEJUS & DANIELIUS,
168 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel Greenpoint 5975. (SLA. nariai).

SIŪSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St.
Chicago Ill.

LIETUVOS PREKYBOS IR PRAMONĖS BANKAS

KAUNAS, LITHUANIA.

Išmoka perlaidas Lietuvoje greičiausia, be jokių atskaitymų, doleriais ar litais. Reikalaukite, kad Amerikos Bankai siųstų pinigus tik į mūsų Banką.

Už padėtus į mūsų Banką dolerius ilgesniam laikui moka 8 nuošimčius į metus. Dėkite dolerius mūsų sąs- kaiton Amerikos Bankuose.

Bankas turi 20 skyrių Lietuvoje ir 6 skyrius užsieny

Daro Visas Bankines Operacijas

LIETUVOS PREKYBOS IR PRAMONĖS BANKAS

KAUNAS, LITHUANIA

LIETUVOS TRISPALVĖ VĒLIAVA

Kiekviename name privalo buti Lietuvos Vėliava, o ypač laike Vasario 16. šiais metais, nes tą dieną su- kanka jubilėjus 5 metų nuo atgavimo Lietuvai nepri- gulmybės. Reikalaukite Vėliavų:

„VIENYBĖS“ BENDROVEJE.

Lietuvos Vėliavų Turime Ketveriopų.

Vilnonė, 6 pėdų dydžio \$6.00
Gražaus audeklo, 6 pėdų dydžio \$3.75
Mažos su koteliais, 8 colių dydžio po 25c.
5 ir pusės colių dydžio su kotkais po 15c.

Taigi paskubėkite su užsakymais. Siųsdami už- sakymus prisiųskite drauge ir pinigus, tas pagreitins gavimą vėliavos.

Perkupčiams duodame didelį nuošimtį ir apmo- kam persiuntimo lėšas. Pasinaudokite proga, o tą pa- darysite paskubėdami, su užsakymais. Adresuokite:

„VIENYBĖ“
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.